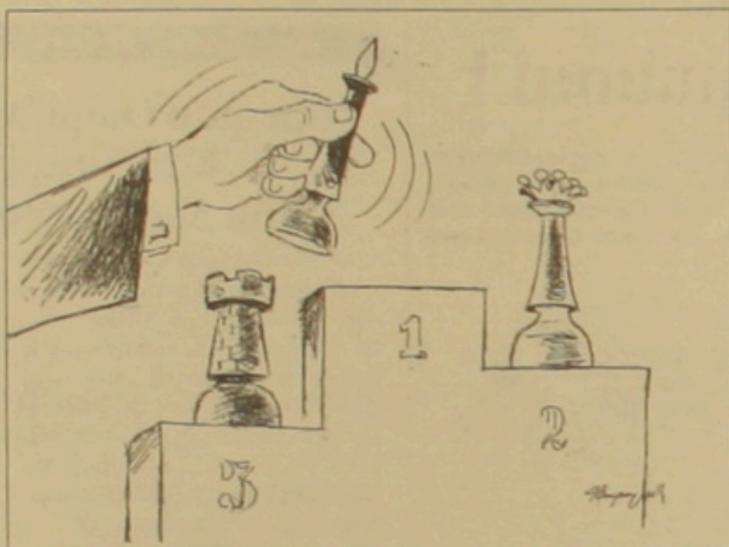

Գյուճարի մրցում են Արթուր Բաղդասարյանը, Մերժ Սարգսյանն ու Գագիկ Ծառուկյանը

Գյուճարի մրցումների «Արթուր» ակումբի անցկացրած հանրային կարծիքի ուսումնասիրման հարցման արդյունքներով Գյուճարում ամենամեծ վարկանիշ ունեցող նախագահի թեկնածուներն են ՕԵԿ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը, վարչապետ, ԳԿԿ ղեկավար Մերժ Սարգսյանն ու ԲԿԿ նախագահ Գագիկ Ծառուկյանը:

Հանրային հարցումը, որը ժողովրդի մասնակցությունը անցկացրել է օգոստոսի 15-31-ը, մասնակցել են հազար գյուճարացիներ: Պարզվում է, գյուճարցիները բավական ժողովրդավար եւ որակմանի են, քանի որ հազար հարցվածների 80,6 տոկոսը համոզված է հայտնել, որ վստահաբար մասնակցելու է գալի նախագահական ընտրություններին: Նախագահական ընտրություններին մասնակցելու վերաբերյալ հարցին հազար գյուճարցիներից 118-ը կամ 11,8 տոկոսը սվել է «ոչ» պատասխանը, իսկ չկողմնորոշվածները 73-ն են կամ հարցվածների 7,3 տոկոսը:

«Մեծ կայսրի» թեկնածուները, որոնք լինելու են նախագահական ընտրությունները՝ հարցի համար «Արթուր» ակումբը ներկայացրել է բավական ուժազուրկ մի ցանկ, որում կան բոլոր այն անունները, որոնք այս ընթացքում բարձրագույն են նախագահական մարտնչին մասնակցելու մասին: Առաջարկված ցանկում են խորհրդարանական կուսակցությունների ղեկավարները, արտախորհրդարանական ֆաղափական ղեկավար, ԳԿԿ-ական մի քանի ներկայացուցիչներ, առաջին եւ երկրորդ նախագահները: Հազար հարցվածներից ամենաբազմը՝ 149 մարդ նշել է, որ իր ձայնը կհանձնի «Օրինաց երկիր» կուսակցության նախագահ Արթուր Բաղդասարյանին: Երկրորդ տեղում վստահության ամենաբազմը ստացել է վարչապետ Մերժ Սարգսյանը (113 ձայն), երրորդ տեղում է «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության (ԲԿԿ) նախագահ

Գագիկ Ծառուկյանը (102 ձայն), որին ոչ նշանակալի ձայների փառակով հաջորդում են «Ժամանակակից» կուսակցության ղեկավար Բաղդասարյանը, արտախորհրդարանական Վարդան Օսկանյանը, Տիգրան Կարապետյանը: Մեկական ձայն է ստացել եւ վերջին երեք հորիզոնականներում հայտնված Արամ Գասարի Սարգսյանը, Արամ Զավենի Սարգսյանն ու ԺՈՒԿ նախագահ Մանուկ Գասարյանը:

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին ձայն է սվել հարցվածներից 22-ը, զործող նախագահ Ռոբերտ Զոհրաբյանին՝ 14-ը: 55-ը չկողմնորոշվածներն են, բոլորին դեմ են 26-ը: Ուժազուրկ է, որ Տեր-Պետրոսյանին ձայն սվածներն ավելի քան են եղել, քան զործող նախագահի օգտին արտահայտվողները: Այնուամենայնիվ նախագահ Ռոբերտ Զոհրաբյանի դաշնակցական ժամկետին համաձայն է եղել հարցվածների 29,6 տոկոսը, 48,3 տոկոսը դեմ է արտահայտվել, 7-ը չի իմացել հարցին ինչ պատասխանել, իսկ 21,2 տոկոսն էլ նշել է, որ կցանկանա, եթե սահմանադրությամբ Ռոբերտ Զոհրաբյանն ունենար ընտրություններին երրորդ անգամ մասնակցելու իրավունք:

Հարցմանը մասնակցել են 18 տարեկանից մինչեւ 65 եւ ավելի տարի ունեցողներ, որոնց մեծ մասը՝ 57,8 տոկոսը ամուսնացած է: Հարցման մասնակցների զգալի մասը՝ 68,2 տոկոսը կանայք են եղել, իսկ 31,8 տոկոսը՝ տղամարդիկ: Սոցիալապես մասնակից հազար գյուճարցիներից 45 տոկոսը գործազուրկ է եղել, մասնակցները՝ հիմնականում միջնակարգ կրթություն ստացածներ (33,6 տոկոս): Ի դեպ, հազար մասնակցներից 802-ը նշել է, որ իրենց ընտանիքի Հայաստանից դուրս գտնվող մարդ կա: Իսկ թե ինչու են մարդիկ գտնվում Հայաստանից, երեւի ոչ մեկի համար գաղտնի չէ: Միզուց երկրի վիճակը փոխելու մեծ ցանկությունն է դաժանող, որ գյուճարցիների քան մեծ մասն է ցանկացել մասնակցել նախագահական ընտրություններին՝ հեռավար նախագահական ընտրություններին:

Հարցմանը մասնակցել են 18 տարեկանից մինչեւ 65 եւ ավելի տարի ունեցողներ, որոնց մեծ մասը՝ 57,8 տոկոսը ամուսնացած է: Հարցման մասնակցների զգալի մասը՝ 68,2 տոկոսը կանայք են եղել, իսկ 31,8 տոկոսը՝ տղամարդիկ: Սոցիալապես մասնակից հազար գյուճարցիներից 45 տոկոսը գործազուրկ է եղել, մասնակցները՝ հիմնականում միջնակարգ կրթություն ստացածներ (33,6 տոկոս): Ի դեպ, հազար մասնակցներից 802-ը նշել է, որ իրենց ընտանիքի Հայաստանից դուրս գտնվող մարդ կա: Իսկ թե ինչու են մարդիկ գտնվում Հայաստանից, երեւի ոչ մեկի համար գաղտնի չէ: Միզուց երկրի վիճակը փոխելու մեծ ցանկությունն է դաժանող, որ գյուճարցիների քան մեծ մասն է ցանկացել մասնակցել նախագահական ընտրություններին՝ հեռավար նախագահական ընտրություններին:

ԳՐԱՐ ԳԵՄՐԱԳԻՆ

«Չեմ մասնակցի մի խաղի, որը լեզիսիմացնում է ոչ ճիշտ բան»

Հազգեն Մանուկյանը հարցիչին է

Արդյո՞ք նախագահական ընտրությունները կմտնեն խորհրդարանական ընտրություններին, երբ ընդդիմությունը չմիավորվելով՝ փոփոխվեց ձայնը: Երկ լրագրողներին հանդիպելով Հազգեն Մանուկյանը այդ վստահ չստացավ, քանի որ նախագահական ընտրություններին, նա կարծիքով, բոլորը ձայն են տալու: Ինչպե՞ս կարող է ընտրվել, եւ այստեղ փոփոխման խնդիր ընդհանրապես չկա:

Հազգեն Մանուկյանն առաջարկել է, եւ այս դեպքում չի տեսնում այն թեկնածուին, որի օգտին կհաներ իր թեկնածությունը, նույնիսկ ընդդիմության մեջ կան թեկնածուներ, որոնց ինքը չի դաժանում: «Կա-

մուրները դասարկ սղատում են իրենց անցողիներին», բոլոր հնարավոր աղաղակ բանակցություններին համար կամուրջ դառնալու:

Արդյո՞ք միասնական թեկնածու թեկն կարող է ձեւավորվել: «Միասնական թեկնածու» գուցե: Կարող է նաեւ 5-6 թեկնածու լինել, սակայն եթե երեք-չորսը միավորվեն, մյուսները կդառնան երկրորդական», ենթադրեց նա:

«Ես գտնում եմ ընտրությունների հարթելու համար, եթե հարթանակի արտերակ չկա՝ մասնակցել մի խաղի, որով դու լեզիսիմացնելու ես ոչ ճիշտ բան, իմաստ էլ չունի», ասում է արթուր ընտրություններում մեծ փորձ կուսակցական ԱժՄ-ական լիդերը:

Պետեզիսի ծանուցումները կսրվեն իստերնեսային կայքէջում

Արդարադատության փոխնախարար Անատոլի Մաթեոսյանը երկ լրագրողներին ներկայացրեց կառավարության ընդունած որոշումները, որոնք վերաբերում էին Պետեզիսի օգտին համակարգին: Դրանցից առաջինն առնչվում էր Պետեզիսի օգտին իրավաբանական անձանց առանձնացված ստորաբաժանումների գրանցմանը եւ հաշվառմանը: Ըստ փոխնախարարի, ներկայումս Հայաստանում գործում են 1710 նման ստորաբաժանումներ, որոնցից 451-ը օտարերկրյա կազմակերպությունների առանձնացված ստորաբաժանումներն են: Պետեզիսի եւ սեղական ինֆրակառավարման մարմիններն էլ ունեն 2620 առանձնացված ստորաբաժանումներ:

Նոր որոշումը հասկացվել է առանձնացված ստորաբաժանումների գրանցման, գործունեության, միացման, միաձուլման, բաժանման եւ ընդհանրապես վերակազմավորման դեպքերի համար ներկայացվող փաստաթղթերի ցանկը, ինչպես նաեւ՝ այդ կազմակերպությունների լուծարման ժամկետը:

Մեկ այլ որոշումը կառուցվածքային փոփոխություն է կատարել Պետեզիսի օգտին, որի վերաբերյալ տեղեկացվեց, որ ծանուցումներն այսուհետեւ Պետեզիսը Պետեզիսի իրականացման իր թեկնածուի միջոցով, այլ իստերնեսային կայքէջում: Կայքէջը, սակայն, դեռ ստեղծված չէ:

Ա. Մ.

Ռուսաստանի վարչապետի առաջին...

1-ին էջից

Յ. Գ. Տավրոս, Հայաստանի վարչապետի այցը ինչ-որ տեղ մթազուրկ էր: Տեղի ունեցավ «առաջին» հայ արկածախնդիրների ջանքերով: Մոսկվայի «Մեթոդ» խաղաղասեր զենքի ուժով իրենց հարաբերություններն էին դարձրել երեւ «կուկալայան ազգության անձինք», որից տուժել էր... Հայաստանի խորհրդարանի Պետեզիսի Տիգրան Արզումանյանը: Եթե վարչապետի այցը ոչ բոլոր թերթերը լրագրանցեցին, ապա այս միջադեպը գրեթե դարձավ օրվա կարեւոր լուրն ու մեկնաբանվեց խիստ բացասականորեն: Հեռանկարները նոր է սկսվել ու ամենուրեք կրթագիտական հանգամանքները: Սակայն Պարզապետի առաջին խաղաղասեր մեծահասակ, ինչեւ կորցրել դու խաղաղասեր: Եվ վերադառնալ, ինչի՞ք են Հայաստանի երեւելի թիզները մեծներն այդպես կրթությամբ թափանցում հայոց թաղամասն: Որ օրերին հնարեւ: Դե՞ ի՞նչ Պարզապետ անձնո՞ւմ խիտությունն է՞նք: Բայց ի՞նչ անձնո՞ւմ խիտությունն է՞նք: Մոսկվայից թերթերից մեկը նույնիսկ աներեւակայելի օրդերափոխությամբ թողել էր վարչապետի կենսագրության «ուժազուրկ» մասերը, որ առանց մեկնաբանության ներկայացնում են ընթերցողներին:

Ի դեպ, Արզումանյանի վրա հարձակում կատարվել էր նաեւ 2004-ի մարտի 29-ին, ՈՂ մայրաքաղաքի Միջնակի փողոցի խաղաղասեր: Այն ժամանակ մի խումբ հանցագործներ ծեծել էին Պարզապետի վրա, իսկ նա «Ֆուսիլ Սյուլվեր» ժամացույցը եւ բջջային հեռախոսը: Հափեհասկան իրեն գնահատվում են 1,5 մլն ռուբլի: Տուժանք մարտի 30-ին հիվանդանոց էր ար-

վել զանգուղեղի վնասվածքով եւ բազմաթիվ այլ վնասվածքներով: Ավելի ուշ դարձավ եր, որ Տիգրան Արզումանյանն ինքն է սարկել սեղանի վրա ծեծել, որովհետեւ խաղաղասեր չվերադառնալ մոտ 1 մլն դոլար դարձրել: Հունվարի վերջերին այդ գումարը տանուլ տանուլ՝ նախադասան ղեկավարությունից խնդրել էր մեկնաբանյալ տեղեկանք: Բայց ինքը ներկայացրել էր միայն երկու ամիս հետո, այն էլ՝ չվճարելու ակնհայտ մտադրությամբ: Դրանից մեկ քաղաք անց Տիգրան Արզումանյանը հայտարարել էր իր ծեծվելու մասին»:

Արթուրյանի ջրաղացին ջուր մի լցրեմ...

Երեւ «Փաստակ» ակումբում լրագրողների հետ հանդիպեց ԳԿԿ խմբակցության ֆարսուղար Սամվել Նիկոյանը եւ մեկնաբանեց վերջին օրերի ֆաղափական գարգացումները: Անդրադառնալով Դաշնակցության նախագահի երկու թեկնածու, այնուհետեւ մեկ թեկնածու առաջարկելու, նշեց. «Ամենից ասած, ԳԿԿ-ն այդ կառավարությամբ ոչ զարմանում է, ոչ էլ զայրանում է, որ մեր գործընկերները նախագահական թեկնածու են առաջարկում, դա իրենց իրավունքն է... Զարման են առաջացնում հետեւյալ հայտարարությունները, որ ասում են՝ մենք այլընտրանք ենք եւ իշխանությանը, եւ ընդդիմությանը: Եթե ԳԿԿ-ն մասնակցել է կառավարության ձեւավորմանը, ապա իրենք էլ իշխանու-

թյուն են եւ այլընտրանք չի կարող լինել... Եվ եթե իշխանական ուժը փորձում է ընդդիմադիր դաշնում գործունեություն ծավալել, խեղճ ընդդիմադիրները ո՞ր դաշնում լինելու են»: Անդրադառնալով Հայաստանի Հանրապետության առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ելույթին, այն անվանեց «ֆաղափական իրադարձություն 10 տարվա լուրջությունից հետո, երբ առաջին անգամ խոսեց ու եղան արթուր մեկնաբանություններ»: Նշեց, որ ուժազուրկ ընթերցելով ելույթը, նկատել է, որ այնտեղ կար «ընդդիմադիր ֆաղափական ուժի վերաբերումը իշխանությանը: Նա նշեց, որ այդպիսի դիրքորոշում ունեն եւ արտահայտվել են քան ընդդիմադիր ֆաղափական գործիչներ: Իսկ անդրադառնա-

լով Լ. Տեր-Պետրոսյանի ելույթի այն մասին, որը վերաբերում է ԼԴԻ-ին, նշեց. «Որեւէ նոր բան չստաց, ասվեց այն, ինչը եւս բնութագրում են Պարզապետի, խումբային տրամադրություններ առաջացնող... Մի բանում մենք լինում ենք համոզված լինեմք, որ յուրաքանչյուր նման հայտարարություն ոգեւորում է եւ Արթուրյանին, եւ Արթուրյանի հասարակությանը, եւ օգտվելով դրանից Պարզապետի տրամադրվելու կոչը են անում: Նման ելույթներով Արթուրյանի ջրաղացին ջուր են լցնում»:

«Հայաստանն այժմ կայուն զարգանում է, դա ներկայիս իշխանության վստահ է, մենք հարթել ենք եւ հարթելու ենք», հասկանեց Սամվել Նիկոյանը:

ՄԱՐԻՆԵՍ ՄԱԿԱՐԱՅԻՆ

Տիգրան Արզումանյանի առողջական վիճակը կայունանում է

Մոսկվայում հարձակման ենթարկված Աժ Պարզապետը, 41-ամյա գործարար Տիգրան Արզումանյանն իր դեմ սղանության փորձից հետո վիճակվել է եւ այժմ նրա կյանքին վստահ չի սղանում: Այդ մասին «Ազգ» տեղեկացավ ՈՂ-ում Հայաստանի Հանրապետության դեպարտամենտի Պարզապետի Գեորգ Միսայանից: Իսկ երեւելուց հետո Արզումանյանը մեծապես տեղեկացրեց, որ «կատարված դժբախտությունն է եւ կարեւոր է վստահ չանցել է, Ա. Արզումանյանի առողջական վիճակը նորմալանում է, կյանքին վստահ չի սղանում»: Նա նաեւ տեղեկացրեց, որ դեպի բացահայտմանը ներգրավվել է նաեւ ԳԿ վարչապետ Պարզապետի մասին: «Ազգ» փորձեց ԳԿ վարչապետ Պարզապետի մասին տեղեկություններ ստանալ: ՈՂ-ում ԳԿ Պարզապետի մասին տեղեկություններ ստանալ: ՈՂ-ում ԳԿ Պարզապետի մասին տեղեկություններ ստանալ: ՈՂ-ում ԳԿ Պարզապետի մասին տեղեկություններ ստանալ:

27-ին հանդիպել է ՈՂ դասախոսության ախտաբանների եւ նախախտություն իրականացնող 16նչակա խմբի հետ: Վերջիններս տեղեկացրել են, որ ձեռնարկվում են անհրաժեշտ միջոցառումները սղանության փորձի հանգամանքները դարձրելու, մեղավոր անձանց հայտնաբերելու ուղղությամբ: Զեւական գործը գնվում է Տվերի տարածալիք 16նչակա խմբի վարչապետ: Զեւական խմբի հետ Պարզապետի միջոցով կարողանում է ձեռք բերել, որ ԳԿ Պարզապետի մասին տեղեկությունները Պարզապետի մասին, ասված է դասախոսության մասին հաղորդագրությունում: Պարզվել է նաեւ, որ խաղաղասեր մեծապես ախտաբան տեսախցիկները արձանագրել են դեպի:

Մ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԿԵՐԸ
 Դասախոսության մեծ խումբ
 Գրասենյակի եւ հասարակության
 «ԱԶԳ» ՕՐԱԿԵՐԸ՝ ՄՊԸ
 Երեսման 0010 Դասախոսության 47
 Գալս 374 10 522863
 e-mail: azg@azg.am
 azg2@arminfo.com
 www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր	ՅՄԻՐՈՒ ՄԻՐՆԻՍԵՆԱ	/ հեռ 521635
Խմբագիր	ՊԱՐՄՈՂ ՅՄԻՐՆԻՍԵՆԱ	/ հեռ 529221
Լրագրողների սենյակ		/ հեռ 581841
Դասակարգիչ, ծառայող		/ հեռ 582483
Շտաբային լրագրողի մասնաճյուղ		/ հեռ 529353

Դասակարգչային տարածակը
 «Ազգ»-ի թերթի
 Թերթի միջոցով անորոշական թե՛ մասնակի արտատրամները տրամադրվում են միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսության միջոցով: Կառավարության գրասենյակում համաձայնության խափարկվում են համաձայն ԳԿ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
 Լիդերը չեն գրախոսում ու չեն վերադարձնում
 Գ ատակ յոդուանները գովազդային են, որոնց րովադակային համար խմբագրությունը Պարզապետի մասին չի կարում:
 AZG Daily NEWSPAPER
 Editor-in-chief
 H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
 47 Hanrapetoutian st.,
 Yerevan, Armenia, 0010

Կրկնօրինակված ֆիլմերը լի են գոեհկարքանություններով

Պատճառը թարգմանիչների հայերենի վատ իմացությունն է

Հանրային հեռուստատեսությունը ամեն երեկո հեռուստատեսողին է հրամայում հիմնականում ամերիկյան կասադի մարտաֆիլմեր, համեմատելով գոեհիկ արտադրություններով, հայկոյաններով՝ «արի ձվերը ջարդեն», «ոնց կչիմեի դրան», «ես և քո սերը», «բոզի մեկը»: Ոմանց դա խնայող ռուտ է գալիս, մյուսներին՝ նողկալի մասնաճառ: Առաջինները շատերին են դիտել այդ ֆիլմերը, որովհետև զվարճանում են այդ խոսքերից, իսկ երկրորդները փոխում են հեռուստատեսությունը, որովհետև նողկալ են այդօրինակ ֆիլմերից և արտադրություններից: Պետական բյուջեից սովորական հեռուստատեսությունը այդպիսի ֆիլմեր է ընտրում հեռուստատեսության հասարակական դասակարգի վրա՝ վարկաբեկի սանդղակը մեծապես ցույց է ցույց, որ մեր հասարակության գերակշիռ զանգվածը, մոտ 80 տոկոսը նախընտրում է դիտել ծեծուցարո, ալան-թալան, բռնաբարություն և այլ բաներ, իսկ լուրջ ֆիլմեր դիտողները հազիվ 10 տոկոս են կազմում: Ու քանի որ նրանք փոխանցում են, ուրեմն թող իրենց հավանած կինոնե-փոստերը ինքուհարձակում, Յոս Սեսիլի, Ֆեդերիկո ֆելիսի և այլոց ֆիլմերը դիտել կեցողներից հետո: Այդպես էլ անում են:

Երես են բերում Հանրայինից մինչև կեսգիշեր, եթե, իհարկե, այդ օրվա ծրագրում դասախոսքեր են չի գտել որևէ արժեքավոր ֆիլմ՝ կրկնօրինակված գրագե հայերենով ու դերասանների գրավիչ ընթերցումը: Ֆավոր, դա դասախոսք է ոչ համախ, քանի որ այդպիսի ֆիլմեր դասախոսք խմբագիրները մեզանում ինչ են, նրանց անունները թվալից են համար ձեռքի մասները ընդհանրապես չեն: Կինոգեոս Ֆավոր Բոյաջյանը, որը նաև Հանրային հեռուստաընկերության կինոգեոս-գաղտնիքի և կրկնօրինակման բաժնի խմբագիրն է, այդ անունները նախաձեռնած ինչ է: Հենց նա էլ երեկ հրավիրված էր «Ջադաֆադի-կան ազգային նախաձեռնություն» հասարակական կազմակերպության հրավիրած «Արտասահմանային ֆիլմերի հայաստանյան կրկնօրինակման որոշումներում» մասնակցությամբ կինոֆե-ստիվալների, դերասանների, լրագ-րողների: Նա խոսեց ֆիլմերի հայերեն կրկնօրինակման դրական ու բացասական կողմերի մասին, նախադասում հայերենով, որ որոշեց կինոգեոս ընդհանրապես դեմ է կրկնօրինակմանը, մասնավոր լիակատար կրկնօրինակմանը, երբ բնօրինակ տեղացի բոլորովին չի հնչում: «Համարված են, որ եթե կինոն ընկալում են որոշեց արվեստի գործ, ուրեմն կրկնօրինակումն այս կամ այն չափով միջամտություն է արվեստի ստեղծագործությանը, որի արդյունքը որևէ էլ գոհացուցիչ չի, այնուամենայնիվ խաթարում է գեղարվեստական ստեղծագործության կոտ կառուցվածքը և առանձնահատկությունները: Իդեալական տարբերակը համարում են ենթագրային թարգմանությունը, որը մի ժամանակ կիրառվում էր Հանրայինում: Բայց դա այնպիսի բողոքի այլի բարձրացրեց, որ ստիպված եղանք դադարեցնել: Գրագիտության մակարդակն այսօր ողբալի վիճակում է, աստիճանը հազիվ են հայերեն կարողում, ուր մնաց թե կարողանան միաժամանակ հետեղ լրագրագրագրի և ենթագրերի: Հայաստանի դասագրային որոշեց միջանկյալ օրակ կրկնօրինակումն անհրաժեշտ է, թեկուզ նկատի ունենալով միայն այն հանգամանքը, որ եթե հայերենը մեր դասական լեզուն է, ուրեմն կինոարտադրողները լի են ընկալելի լինի լայն զանգվածներին: Խորապես համոզված են, այն մարդիկ, ովքեր ընդհանրապես դեմ են կրկնօրինակմանը, փաստորեն դեմ են վատ կրկնօրինակմանը, որովհետև հաջողված կրկնօրինակման դեպքերը բավականին սակավ են», ասաց Բոյաջյանը:

Կրկնօրինակման բացասական կողմը մենք ենք նկատեց, որ հայերեն ֆիլմերն ահավոր, մոլորական-զային անվանողներից ոչ մեկը չի ցանկանում խորանալ ու տեսնել այդ աշխարհի ծանրությունը: «Հանրայինի ամբողջ կինոարտադրողները հայերեն է, ի սրբություն մյուս հեռուստաընկերությունների, որոնք թարգմանում են միայն լրագրագրային օտերաներ: Թերություններով հանդերձ, Հանրայինում իսկապես կատարվել է եթերային հեղափոխություն, որովհետև կարողացել ենք թողնել խորհրդային տարիների ինքնաշարժը, որ կինոարտադրողները լի են անդամային լինի ռուսերեն: Ոմանք հենց այդ դասախոսքը չեն կարողանում ընկալել հայերեն կրկնօրինակումները», հավելեց նա:

Արտասահմանային ֆիլմերի գեղարվեստական թարգմանությունը դասախոսքում է ամենից առաջ գրագե թարգմանիչներ, որոնք օտար լեզվից առավել լի են է փրակտեսեն մայրենիին, այլապես կընկնեն ուղղմանի ու խղճով վիճակի մեջ, դասախոսքը թե իրենց, թե ունկնդրին: Ամեն ինչ սկսվում է թարգմանությունից, որը ողբալի վիճակում է: Բոյաջյանի ասելով, ամբողջ օրը իրեն զբաղված են ավելան ախոսներ մարտիկ, որովհետև գեղարվեստական թարգմանություն անողներ գրեթե չկան: Այս առումով դիտել էր մենակաման մասնակցող դերասանիներից մեկի ակնարկը՝ «Թարգմանիչներ կան, որոնց թարգմանությունից կարելի է մի «յաչեյ-կա» ձու հանել»:

Անկախ իրենց կամից, մենակաման մասնակցողներից մի քանիսը Հանրային հեռուստատեսությունից իրենց բողոքը ուղղեցին Բոյաջյանին՝ մոռանալով բուն հասցեատեղը: Ժողովրդական դերասան Կարեն Ջանիբեկյանն արտահայտեց մտայնությունը՝ «Մի վախեցե՛ք» ֆիլմից: «Եթե այդ թափափուններն են արցախյան դասախոսքը հաղթել, ես ցավում եմ դա համար: Ի՞ր ֆիլմ են նկարել, դեռ ցուցադրելուց հետո էլ հայաստանում են, թե ժողովրդի դասախոսքով կրկնում են ցուցադրությունը: Հեռուստատեսություն ամբողջապես հիմնված է թիզմի, փողի վրա, հոգեւոր բացակայում է, հավաղապարհակալական ֆարոգ է տարվում: Պետ է բարձրացնել ժողովրդի մակարդակը, այլ ոչ թե իջնել նրա մակարդակին», ասաց նա: Աժ մասնակցողները, «ժողովրդություն» խմբակցության անդամ Սեֆարա Սաֆարյանը փորձեց կրե-րը մեղմել ասելով, որ առաջիկա ֆե-ստիվալում Ազգային ժողովում լսվելու է Հանրային հեռուստաընկերության նախագահի հավելվածությունը, որի ժամանակ իմն անդամային հանդես կգա հնչած հարցադրումներով:

ՈՒՆԻՎԵՐՍԻՏԵՏ

Այսօր

- Ժամը 10.00-ին «Մեսրոպ» հյուրանոցում տեղի կունենա Եվրոպայի խորհրդի ֆալակական դասընթացների երեսնամյա դպրոցի 2007-2008 ուսումնական տարվա բացման արարողությունը:
- Ժամը 10.00-ին Ռուս-հայկական (Սլավոնական) համալսարանի մեծ դահլիճում տեղի կունենա ՌԻԱ «Նովոսի»-ի կազմակերպած գիտաժողովի օրագրողների մասնակցությամբ, իսկ ժամը 15.00-ին՝ կլոր սեղան Ռուսաստանի և Հայաստանի առաջատար լրագրողների մասնակցությամբ:
- Նույն ժամին «Կոնգրես» հյուրանոցում տեղի կունենա «ՀՀ-ի աշխատանքային ուսումնասիրություն» ընդհանրախոսքը:
- Ժամը 10.30-ին ԿԳ նախարար Լեւոն Մկրչյանը ղարգեւներ կհանձնի կրթության ոլորտի աշխատողներին:
- Ժամը 11.00-ին մակուկի նախարարությունում տեղի կունենա Ռուբեն Բաբայանի և Արմեն Մազմանյանի մամուլի ասուլիսը:
- Ժամը 11.00-ին Արմենյանի մամուլի սրահում տեղի կունենա բնադաշտային նախարար Արամ Հարությունյանի մամուլի ասուլիսը:
- Ժամը 12.00-ին Մամուլի ազգային ակումբի հյուսիս է լինելու ԿԳ նախարար Լեւոն Մկրչյանը:
- Նույն ժամին Բոյաջյանի անվան դասախոսքային լեզվաբանական համալսարանում տեղի կունենա միջոցառում նվիրված լեզուների միջազգային օրվա:
- Ժամը 12.00-ին «Փաստակ» ակումբում կհյուսընկալվի Տիգրան Կարապետյանը:
- «Տեսակետ» ակումբում կհյուսընկալվեն ՀԺԿ-ից Ռուզաննա Կարապետյանը և ՀՀԿ-ից Ռուզաննա Առաքելյանը: Հանդիպումը՝ ժամը 12.00-ին:
- Մեկ ժամ անց Մուսկ ակումբի հյուսերը կլինեն Առաքելյանը և Արմեն Կարապետյանը:
- ԵԱԿԳ գրասենյակի նախաձեռնությամբ ժամը 12.00-ին «Ռեզիսեն» հյուրանոցում (Նորի այգիներ) տեղի կունենա մրցանակաբաշխություն նվիրված Տեղեկատվության ազատության միջազգային օրվա:
- Ժողովրդի սանը կհրավիրվի «կլոր սեղան» նվիրված բնադաշտային նախագահի հանդիպմանը, ժամը 12.00-ին:
- Ժամը 14.00-ին երեսուցի դասախոսքային համալսարանում տեղի կունենա ռեկտոր Ռուսանիկ Մարուխյանի և «Արվա» ինստիտուտի նախագահ Հակոբ Փանոսյանի մամուլի ասուլիսը:
- Ժամը 14.00-ին «Ուրբաթ» ակումբի հյուսիս է Թումանյանի թանգարանի սնորհները նախկին Թվախիկյան-Կարապետյանը:
- Իսկ ժամը 21.00-ին Ալ. Մոնեդիայանի ակադեմիական թատրոնում տեղի կունենա Ռուբեն Երանյանի «Նեադիտանական երգեր» ձայնասկավառակի ընդհանրախոսքը:

MTS-ը ձգտում է հայաստանում մասնակարգել 3G ծառայություններ

Ինչպես տեղեկանում են լրագրական գործակալություններից, «Վիվախեյթ» ընդհանրախոսքը ռուսաստանյան MTS ընկերությունը հուսով է, որ Հայաստանում բոլորից կարող ենք սերտորոշ 3G ծառայություններ մասնակարգելու արտոնագիր կստանան: Այդ մասին հայտնել է ընկերության նախագահ Լեոնիդ Մելախոնը «Վեդոմոստի» թերթին տված հարցազրույցում:

Մ. Մ.

Նանի Օսկանյանը խոստացավ հեռանալ լինել

«Դիվանագետների կանանց ասոցիացիայի», ինչպես նաև բարեգործական մի քանի կազմակերպությունների նախագահ Նանի Օսկանյանի նախաձեռնությամբ տարածված առաջ թեմեյան մակուկային միության հարե-անությունը, հայտնի «Շալե» սրճարանի կողմը ստեղծվեց մանկական ազատ խաղահրապարակ: Երեսնամյա առաջին անգամ անվճար խաղահրապարակն այս տարիներին դարձել է բազմաթիվ մանուկների սիրելի վայրը, որը օրվա տարբեր ժամերին մանկաբան է:

Այժմ, սակայն, խաղահրապարակի խաղալիքները մաշվել, վնասվել են՝ փոփոխվելով համար դասակարգված վնասվածք: Նանի Օսկանյանից հետաքրքրվեցին, թե արդյո՞հ հնարավոր է խաղահրապարակում նոր խաղալիքներ տեղադրել կամ վերանորոգել եղածները: Արտոնագրատարի կինը՝ բարեգործական տարածակ ծրագրեր նախաձեռնող Նանի Օսկանյանը նշեց, որ ինչ-իչ տեղյակ չէ, թե ինչ վիճակում է խաղահրապարակը, բայց խոստացավ անդամային այցելել: «Գնամ, նայեմ» ինչ մակարդակի վրա է այդ տեղը, մի ինչ նոր խաղալիքներ տեղադրեմ, քանի որ արդեն տարբեր տարիքային միջակայքի խաղահրապարակը և հավանաբար արդեն մաշված կլինի: Անդամային կնայեմ՝ ինչ կարելի է անել»:

Գ. Գ.

Վայ մեզ, գործերը թանկանում է

1-ին էջից
Երբ գրուցում էի մի դասախոսքի հետ, առաջից, թե կաթնամսամթերներով երկրի վիճակը կարգաբերելուց առաջ առավել կարևոր այլ խնդիրներ կան լուծելու: Որոշեց արագացրեց նեց Լիպայի Արարական էմիգրանտների ու Սինգապուրի օրինակը, որ իբր գյուղատնտեսությունը որևէ տեղ չունի: Ամենուհի, արդեն կայացած երկրների դասախոսքում գյուղատնտեսության երկրի համախառն ներքին արդյունում էական թիվ չի կազմում: Օրվա ընթացքում ստորադրվել մի քանի դրամի դարձվածքներ, մարդ արարածը աստիճան դրամներ է ծախսում կյանքի այլ հաճույքներից օգտվելու նպատակով. ավտոմեքենաներ և ստանդարտներ է գնում, իմնափոխություններն ու հյուրանոցներից է օգտվում: Նրա այս բարեկեցությունը ոչնչի կվերածվի, եթե իր երկիրը չաղախոսքի կաթնամսամթերների դասախոսքով հաճույքները: Ասվածը փորձեմ հիմնավորել Լիպայի Արարական էմիգրանտների օրինակով:

մարան: 2,6 մլն բնակչություն և 83,6 հզ. կմ սարած ունեցող երկրագործի այս հասկանում վարելահողերը 1980-ին կազմել են ընդամենը 16 հազար հեկտար, 2006-ին՝ 60 հզ. հա, տարածի հազիվ 0,7 տոկոսը: 1 բնակչի հաճույքը ստացվում է ընդամենը 230 կմ վարելահող: Ըստ ՄԱԿ-ի ուսումնասիրությունների, 2004-ին էմիգրանտները արտադրել է 4,7 մլրդ դոլարի գյուղատնտեսություն, 1 բնակչի հաճույք՝ 1.800 դոլար, որից ցուցանիչ չունի աշխարհի ոչ մի երկիր: 1.800-ին մոտ թվեր ունեն Դանիան ու Ֆրանսիան, համադասախառնաբար 800 և 600 դոլար: Ընթերցողն անուշակ կարակուսի, հողագործի այս երկրում ինչ գյուղատնտեսության մասին կարելի է խոսել: Պարզվում է, խոսելու բան կա, անգամ աս բան: Երկիրը դասախոսք է 115 հզ. գլուխ խոզեր եղջերավոր, 2,1 մլն մանր եղջերավորներ էլ այնքան կաթ ու միս են տալիս, որևէ աս այլ երկրների խոզեր կենդանիները: Հավելեմ այս ամենին 15 մլն հավեր և կենդանական ծագման գյուղատնտեսության հանդեպ էմիգրանտներում ցուցաբեր-

վող դասախոսքային կամ-բողջանա: 2004-ին մի արտադրությունը կազմել է 90 հզ. տոննա, նույն տարում ՀՀ-ում՝ 54 հզ. տոննա: Ամենուհի, սակավահող էմիգրանտները գյուղատնտեսությունները մեծուշուր է, որը 2004-ին կազմել է 4 մլրդ դոլար: Բայց արի ու տես, որ այս փոփոխ երկիրը հասցրել է նույն այդ տարում 1,5 մլրդ դոլարի գյուղատնտեսության արտադրանք: Իր այգիներում մեկվող հիմնական մակարդակ արմավի կողմին արտադրել է մեծուշուր 10 մլն դոլարի գարու 2,5 մլն դոլարը, 328 մլն դոլարի բրնձի 52 մլն դոլարը, 174 մլն դոլարի ցորենի 47 մլն դոլարը: Առավել հետաքրքրական է եզրիցստեղծելի ներկրման ու արտադրանքի դասախոսքը, 2004-ին ներկրվել է 36,5 մլն դոլարի եզրիցստեղծելի, արտադրվել 86 մլն դոլարի: Թե ինչ խաղեր են խաղում էմիգրանտների վերամշակողներն իրենց դասախոսքների գլխին, թերևս միայն իրենց է հայտնի: Սացվում է, որ Արարիչը նրանց միայն մակթ չէ, որ սվել է, այլևս փող չի սնվում մեզ անհայտ ունակություններ:

Դիտարկելով 1980-2000 ՄԱԷ-ում

հանումներ իրականացնել (Սինգապուրում՝ 3 մլրդ դոլարի): էմիգրանտներում կյանքի միջին տեղությունը 76 է, Սինգապուրում՝ 82, ՀՀ-ում՝ 72:

Դժվար է գնահատել այս երկրների գյուղատնտեսական ոլորտի դերությունը մասնակցությունը: Փոխաբերելով վստահաբար կարելի է նշել Հայաստանում ինչ-ինչ ծավալներով օժանդակության իրականացումը, սերունդ ու սնկանյութեր են տրամադրվում, դասախոսք ու տեխնիկա է ձեռքբերվում, համեմատաբար մասնակցի վարկեր են տրվում, լրավճարային ֆալակականություն է իրականացվում, գյուղատնտեսության ազգակցության մարզային համակարգ է գործում, աղախովագրական ոլորտն է ուղղվում... բայց համախառնային ընկալում գործող գնի բարձրացումից սկսվող անհանգստությունը չի նկատվում: Ինչ-ինչ այս հարցի դասախոսքը կոչված է սալ հայ համրության մասնագիտական ու տնտեսական միջոց, եւ առաջին հերթին՝ կառավարությունը:

ԳԵՂԱՄ ԲՅՈՒՐՈՒՄՅԱՆ

ԱԶԳ

Արշակունյթ

ՎԵՐԱԳՈՐԾ, ԹԵ՛՛ ՄՅՅ

Մատեսրո Լորիս

Ծգնավորյանը հայաստանում

Տեական դադարից հետո հայրենի է եկել մինչև 2000 թվականը Հայաստանի սիմֆոնիկ նվագախմբի գլխավոր դիրիժոր և գեղարվեստական ղեկավար, մատեսրո Լորիս Եզնավորյանը: Երևի Մամուլի ազգային ակումբում հյուրընկալված մատեսրո խոսքի սկզբը 16-ամյա իր հայաստանյան տարիների մասին հիշողություններով: Իրանում ծնված է մեծացած մատեսրո Լորիսը է, որ ամեն անգամ մի նոր առաջընթաց է ստանում Հայաստանում, մի նոր շնորհիվ, փողոց, գեղեցիկ ժողովուրդ, բայց սրա հետ մեկտեղ ափսոսանք է հայտնում, որ Լորիսը աստիճանաբար թամանյանական ուժը վերանում է, չկա հայկական տուֆը, հին երեսունը:

Լուս է եւ գոհ է նրանից՝ ավելացնելով, որ ժողովուրդը մեզ է զմայախի իր արվեստ ու մշակույթը:

Եզնավորյանը խոսեց իր վերջին ստեղծագործության՝ «Հայաստանյան գրի» մասին, նվիրված Հայոց եղեռնին: Լորիս օրհներգի մասին կարծիք հայտնեց, որ չկա անհրաժեշտություն

փոխելու: Օրհներգը ժողովրդի ապրանք է, կարող է լինել միայն ժողովրդի արվեստը: Լորիսը ասաց, որ խոսել օրհներգի մասին, «Աշխարհում սիրված ժողովուրդ է հայերը: Հարկավոր է դառնալ մեկ ազգ, մեկ միություն»:

Մեր մշակույթը եկեղեցիների մեջ է, մեր մշակույթը հոգեւոր երաժշտությունն է, իսկ այսօր գերակշռում են արարակալներն ու ռափերը: Մեր մշակույթի վերադարձի նախաձեռնողը կրթության, մշակույթի նախարարությունն է: Մեր արարակալները լսելիս աշխարհն է հիանում, իսկ մեր ժողովուրդը դրանում դարակալան է լսել, արարակալան է: Եվ դրան էլ բերել է Հայաստան:

Մատեսրոն մեծ երազանքներ ունի ազգս, անկախ Հայաստանում աղբյուր, սակայն հիշեցրեց «Որտեղ հաց, այնտեղ կաց» հայտնի խոսքը:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐՈՒՅԱՆ

Հայաստանի ժողովուրդը կամրային նվագախմբի գլխավոր դիրիժոր Արամ Ղարաբեկյանի եւ կոմպոզիտոր-կատարող Կոնստանտին Օրբելյանի համատեղ ասուլիսը նվագախմբի նոր համերգաբազմի կազմակերպմանը: Սակայն նկատի առնելով մատեսրո Օրբելյանի հազվագեղ մեկնությունը՝ լրագրողների հարցերն ասուլիսի թեմայից ավելի լայն շրջանակ ընդգրկեցին:

Ներքական նոր համերգը

Հայաստանի ժողովուրդը կամրային նվագախմբի սեպտեմբերի 29-ին կրացի 2007-2008 թվականների համերգաբազմը: Այս անգամ էլ կամրայինը, հավասարի մնալով երաժշտաբե հասարակությանը նորովի ներկայանալու սեփական սկզբունքին, համերգային ծրագրում սղասված անակնկալ կմատուցի: Համերգում իր «Նվիրում» ստեղծագործություն-

կցանկանալի, որ իշխանություններն ուժարություն դարձնեն այս խնդիրը»: Նաեւ ընդգծեց, որ համադասարան մասնագետների միջամտությամբ լիովին հնարավոր է բարելավել գոնե մեծ համերգարանների ակուստիկ հնարավորությունները:

Եղել ու մնում են երեսունի

«Իմ ժողովուրդն ու իմ տունն է Հայաստանում: Երեսունի եղել են ու մնում են երեսունի: Այստեղ աղբյուր, Միացյալ Նահանգներում աշխատում են: Հայաստանի տեսողայինը ղեկավարելու 36 տարիները լից հազեցած էին, տարվա 8 ամիսը հյուրախաղերում էին անցնում, ստեղծագործելու լից էին ժամանակ էր մնում: Իսկ հիմա հենց ստեղծագործելով են զբաղված: Չմայած լավագույն ստեղծագործություններն են հենց այն՝ տեսողայինի տարիներին են գրել», իր ներկայիս գործունեության մասին դասնեց

Երեսունի Կոնստանտին Օրբելյանը Երեսունում

նը նվագախմբի հետ կներկայացնի վասակաբաս կոմպոզիտոր-կատարող Կոնստանտին Օրբելյանը, որը ճասնամյակներ ղեկավարել է Հայաստանի ժողովուրդը տեսողային նվագախմբը: Հանդես կգան նաեւ երիտասարդ կոմպոզիտոր-կատարող Կարեն Անանյանը իր «Կոնցերտ ֆանսազիա» ստեղծագործությամբ, որն առաջին անգամ կներկայացվի հայ երաժշտաբեին: Կամրային նվագախմբի գլխավոր դիրիժոր Արամ Ղարաբեկյանի զմայախմբով «Վասակաբաս երաժշտի, մատեսրոյի մասնակցությունը համերգին առանցիային դեր ունի եւ դասիվ է մնան լորիսիտոնայի հետ համատեղ հանդես գալը»: Կոնստանտին Օրբելյանն էլ տեղեկացրեց, որ համերգին մասնակցությունը դեռ փորձերից սկսած իրեն հաճելի է. «Եկել են հասուկ այս համերգին մասնակցելու համար եւ երեկ կայացած նվագախմբի հետ փորձից հետո անհամբեր սղասում են համերգին՝ սեպտեմբերի 29-ին»:

ARMENPRESS

Կարեն Անանյանի կատարումն ու ստեղծագործությունն էլ, Արամ Ղարաբեկյանի խոսուով, կարեւոր է ոչ միայն ստեղծագործությունն առաջին անգամ Հայաստանում ներկայացնելու, այլեւ համերգի ամբողջականության տեսանկյունից: Համերգի մասնակցից երկու վասակաբաս եւ երիտասարդ կոմպոզիտոր-կատարողների գործերն ունեն մեկ ընդհանրություն՝ դրանք ձու են. «Նվիրումը»՝ Ջորջ Գերշվինգին, «Կոնցերտ ֆանսազիա»՝ Կոմիտասին: Վերջինը գրվել է 2006 թվականին: Ծրագրում ներառված մյուս գործերը 1984 թվականին Բոստոնում է գրվել, եւ Արամ Ղարաբեկյանն էլ եղել է առաջին ունկնդիրներից. «Մի օր Բոստոնում Թոմաս Օրոյ Լին զանգեց, թե երեկ ակումբում մի իմորովիզ են արել՝ մեզ է լսել: Լսելուց հետո ասացի՝ լավ կլինեք գրի առնեի, մեք էլ կկատարենք: «Մորանգո... գրեթե անգո» ստեղծագործությունն էր, որը եւ կկատարենք»: Համերգի այցելուները կունկնդրեն նաեւ Դվորձակի Սերենադը լրայինների համար:

Պնդման հավասարագոր գանկություն

Հայաստանի ժողովուրդը կամրային նվագախմբում այս անգամ էլ համերգը կներկայացնի Ռուս-հայկական սլավոնական համալսարանի մոտ 500 տեղանոց դահլիճում: Ունկնդիր չունենալու մտավախությունից չէ, ընտրվում է նվազագույնը, ինչպես Արամ Ղարաբեկյանը փաստեց. «Այդ դահլիճը կամրային նվագախմբի համար առավելագույն հարմար է Երեսունում եղածներից, ճիշտ ակուստիկ հնարավորություններ կան: Բացի դրանից, համալսարանի ղեկավարությունն անհրաժեշտության դեմքում դահլիճն առանց խնդիր առաջացնելու տրամադրում է նաեւ փորձերի համար»: Առհասարակ անդրադառնալով համերգարաններին՝ Ղարաբեկյանը կրկին հայտարարեց. «Դահլիճը ճիշտ զգեստ է երաժշտությունը լավագույնս ներկայացնելու եւ Հայաստանում ուղղակի անհրաժեշտություն է ակուստիկ, դահլիճի, փորձասենյակների ժամանակակից հնարավորություն ունեցող համերգարաններ, որը չունեն: Մինչդեռ այդդիտի դահլիճում աշխատելու, հանդես գալու արժանի արտիստները Հայաստանում ինչ չեն: Ըստ

Կոնստանտին Օրբելյանը հավելելով, որ արդեն 8 CD է թողարկել եւ դրանցից մեկը՝ իր ջազային գործերը ներկայացված են «Գրեմմի» երաժշտական մրցանակաբաժնության, չնայած դեռ տայմաներին համադասարանները խնդիր կա՝ տեղությունը 35-ից մեք է հասցվի 55 տոկոսի: Ունկնդրի առումով ընդգծված տարբերություն չառանձնացնելով՝ մատեսրոն ասաց, որ Երեսունում է իր գործերը Հայաստանում ծայնագրել եւ բարձր է զմայախում մեքայ կատարողներին, թեք անգամ չի համագործակցում նրանց հետ. «Լավ-վատ են եւ ամեն տարի Հայաստան գալով լսած-տեսածումս աճ են գտնում, բայց մի դժգոհություն ունեն՝ ճաշակի ու լորիսիտոնայի ղակաս կա: Այս տեսանկյունից գեղարվեստական խորհուրդները, որ նախկինում գործում էին, իրոք նշանակություն ունեն եւ հիմա էլ չէին խանգարի: Դորիսիտոնայի մասին լից ասելի մանրամասն գրույց տեղին կլինեք մեք երգչուների հետ: Եթե լինեք խոսելու այդ հնարավորությունը, լից ասելի կունենալի նրանց»: Իսկ մեք՝ լրագրողներին միայն փաստեց. «Չեն տեսնում վառ հիշվող երգ, երաժշտություն: Կատարողներն ավելի լավ են, Լան այն, ինչ կատարում են: Հնչում են կասկածելի որակի երգեր»: Եվ երբ հավաստացում ասացավ, որ հայկական տեսողայինը հիմնականում իրեն գում, իրեն երգում են, ուղղակի ասաց. «Դե, վատ են անում, թող ամեն մարդ իր գործով զբաղվի»:

Արեմի Այվազյանի, Առոն Բաբաջանյանի եւ այլոց ավանդների հիմնով արժեքներ ստեղծելու հարցին դասարաններով, մատեսրոն կարեւորեց. «Նրանք 50-60 տարվա ստեղծագործական կյանքով աղայացել են իրենց տարիների բարձրությունը եւ այսօր սղասել երիտասարդների նույն ուժով արված գործեր՝ երեւի այնքան էլ տեղին չլինի: Նրանց էլ ժամանակ է մեք»: Ի վերջո Կոնստանտին Օրբելյանը չբացատրելով մի օր էլ տեսողային նվագախմբի հետ Հայաստանում հանդես գալու հեռանկարը՝ փաստեց. «Չհամաձայնեցի իմ հորեղանը Հայաստանում նեք, որովհետեւ վատ է չեն, թե կզգեն այնդիտի երաժիշտներ, ինչդիտի երաժիշտների հետ աշխատել են ճասնամյակներով: Ուզում են ժողովրդի մեք կենդանի մնա այն տարիների եւ այն հնչողության ու որակի հիշողությունը: Հիասթափեցնել ինձ համար չէ»:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐՈՒՅԱՆ

Ասվաւր դասընթացներ հայ լուսանկարիչների համար

Սեպտեմբերի 26-ին «Նարեկացի արվեստի միությունում» հերթական ֆիլմի ցուցադրությունն էր: Այս անգամ կազմակերպիչները հանդիսատեսի դասին ներկայացրին բրիտանական արտադրության «Ուտոնյակի միջով» ֆիլմը, որը մասնում է աշխարհի սարը լավագույն լուսանկարիչների մասին: Ավարտից հետո դահլիճում

արժեքավոր: Լուսանկարներով հայ ժողովրդին ծանոթացնում եւ միտնում ժամանակ մոռացությունից փրկում է հասկալիս այն եկեղեցիներն ու խաչքարերը, որոնք գտնվում են գերության մեք եւ ոչնչացվում են:

Լուսանկարիչը նկատում է, որ Հայաստանում լուսանկարչությունը քաղաք մակարդակի վրա է, չկան

հավաքված հանդիսատեսների հետ զրույցեց կանադայի լուսանկարիչ Հայր Բազեն ներկայացնելով լուսանկարչի աշխատանքի դժվարություններն ու ներությունները: Հայր Բազեն լորիսիտոնայի լուսանկարչությանը զբաղվում է ավելի քան 15 տարի, վեք այրոմի հեղինակ է «Ղարաբաղ», «Արեւմտյան Հայաստան», «Մերկ աղջիկներ» եւ այլն: «Ղարաբաղ» այրոմը նկարել է 1992-ին, արագույն է արցախյան դասարանը, զինվորների սխաղոծությունները, ավերված եկեղեցիներն ու խաչքարերը: Հեքագայում կրկին այցելել է Ղարաբաղ, օրբկեղիվով կերեքի ազատագրված Հայաստանի նորայն դասարանը՝ վերականգնվող Ըուրիքն ու Սեփանակերցը:

լորիսիտոնայի եւ բարձր վարմանությամբ այդ ընկնող լուսանկարիչներ: Թերեա այդ դասարանով Հ. Բազեն «Նարեկացի արվեստի միություն» հետ մտադիր է կազմակերպել անվաւր դասընթացներ հայ լուսանկարիչների համար: «Դասընթացների ժամանակ մեք կգրույցներ, կարծիքներ կփոխանակենք, կփնտրենք աշխատանքներ, կկազմակերպենք աշխատանքներ, կկազմակերպենք աշխատանքներ: Հայ լուսանկարչական արվեստում կա բայց եւ այդ բայցը մեք է լրացնել»:

«Ճախրող բազեի» ավանդը հայ մշակույթի դասարանում մեք մեք է ու

Սա լուրջ փորձ է Հայաստանում լուսանկարչական արվեստը զարգացնելու համար: Հայր Բազեն ունի նաեւ հեռավոր ծրագրեր: Մյուս տարի նա մտադիր է լուսանկարչական դպրոց բացել Արցախում եւ իր զիտիները, տեսանք ու ընկալածը փոխանակել երիտասարդ սերնդին:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐՈՒՅԱՆ

Ազգ

Մանկապարտասանելիքն ՄԵՐ ԼՎՎԿՈՒՅՆ ՕՐԸ

Բարեւ, դուրսդ, բարեւ, սիրելի բարեկամ

Ողջուն, սիրելի ընթերցողներ: Ընդհակառակ ենք, որ զբաղված լինելով դասերով, չեմ մոռանում մեզ եւ այժմ կարողանալ մեր ներքինը:

Այն, որ «Մանկապարտասանելիքն Ազգի» առաջին ներդրում (սես «Ազգ», հուլիս 18) ընդգրկված նյութերից մի փանիսը, հասկալիցաբար նորաձեւութանն առնչվող Լ. Սարգսյանի «Փչեց փամին մոդայի» բանաստեղծությունը բուռն մեծարկումների առիթ դարձան, վկայում է, որ մեզ հաջողվել է ինչպես ընթերցողին: Մեր նղասակն է՝ վեր հանել մեզ մտածող հարցերը, առիթ սալ, որ ընթերցողը եւս մեկ անգամ մտոր դրանց շուրջ:

Խոստովանենք, որ հարցերի շուրջ ծավալվող մեծարկումները ոգեւորում են մեզ, որոնք հեծազայում եւս գրենք միայն ծիւցն ու իրականը, եթե նույնիսկ ոմանց դա դուր չգա: Մեզ համար ծածարությունը բարձրագույնը առավել գերադասելի է: Իսկ եթե դա կարողանանք անել մասնագետի դեր, ուրեմն հաջողվել ենք:

Մաղթում ենք ձեզ հաջողություններ նոր ուսումնական տարում, ինչպես եւ հաճելի եւ ուսանելի զբոսանք «Ազգ»-ի կի մեր այս համարում: Սիրով սղատում ենք ձեր արձագանքներին azg_ik@yahoo.com հասցեով: Մեզ կարող եք զանգահարել նաեւ 0 93 36 95 31 հեռախոսահամարով: Սիրով ԱՆԻԱ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ, 15 Տ.

Նեոն'ի տախիբ ձեռքերդ դուրսդից, դասերազն

Չենսիայում հազարավոր երեխաներ այսօր էլ վախով են մտնում դուրսդից: Նրանք եւ ախարհի բազմազան երեխաներ սարսափով են հիշում երեք տարի առաջ կատարված ահաբեկչությունը Բեսլան ֆաղափ քիվ 1 դուրսդում: Ահաբեկչների մի խումբ, որ նախադաս զենքերը դուրսդից յուրաքանչյուր անկյունը, մտնելով դուրսդ, անմեղ երեխաների շուրջ վերածեց ողբերգության:

2004-ի սեպտեմբերի 1-ը 350 երեխաների համար վերջինը եղավ: Երեք օր շարունակ մոտ 1300 աշակերտներ ու նրանց ուսուցիչները որոշեցին հանգիստ մտնել այժմ էլ իրադրությունը չբացահայտված չարագործների ձեռքից՝ ծարավ ու սոված, ահաբեկված մահվան վախից: Սա մի անմասնադեղ ողորդություն էր, որ ֆաղափական խնդիրները հասցրեց դուրսդ, սղանեց բազմաթիվ անմեղ երեխաների, հարյուրավորները ունեցան ֆիզիկական եւ հոգեբանական խնդիրներ: Գեոուսաստանյան ախիմները անընդհանուց ցուցադրում էին ահաբեկչական գործողության մանրամասները՝ ակամայից վախեցնելով ախարհի բոլոր երկրների հեռուստատեսող երեխաներին: Ի վերջո, ահաբեկչությունը հասուկ զինծառայողները վերածեցին փոքրամասշտաբ դասերազնի եւ դուրսդն ազատեցին:

Ախարհը չի մոռացել Բեսլանի քիվ 1 դուրսդի ողբերգությունը: Այժմ դուրսդը դարձել է կենդանի հուշարձան, որտեղ ամեն տարի սեպտեմբերի մեկին խոնարհվում են ծաղիկները եւ երեխաներին հիշող մարդիկ:

ԱՆԻԱ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ, 15 Տ.

Հուլիսի 18-ին լույս տեսավ «Ազգ» օրաթերթի «Մանկապարտասանելիքն» թերթ-հավելվածը, որը կազմել էին մենք «ազգիկներս»: Իսկ հուլիսի 19-ին Միավորված ազգերի կազմակերպության հայաստանյան գրասենյակի շենքում տեղի ունեցավ մեր թերթ-ներդրի շնորհանդեսը: Մեզ շնորհավորելու եւ ֆաղաբերելու էին եկել «Ազգ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիսյանը, ՀՀ ժողովուրդասերի միության նախագահ Ասողիկ Գեորգյանը, Հայաստանում UNICEF-ի բարի կամքի դեսղան, երգչուհի Ալլա Լետնյանը, լրատվամիջոցների դասասխանաւոու դասընթացներ: Առաջադաս հայրադեսական թեմից իր օրհնությունն էր բերել Տեր Բարկեմ Ինն. Հայրադեսյանը: Հյուրերը մեզ գովեցին եւ հաջողություններ մաղթեցին:

Ներկաները կարեւորեցին մեր տարեկանների խնդիրների բարձրաձայնումը նաեւ Հայաստանի ծայրամասերում: Մեր ծագրի ղեկավար Սուսաննա Մարգարյանը դասուսասանություն հայտնեց ծագրից մյուս տարի իրականացնելու նաեւ մաղթում: Առաջին ֆաղը Ջեմուկն է, որի մասին կարող եք կարդալ նաեւ մեր այս համարում: Կարեւոր է, որ UNICEF-ի տեղեկատվական եւ հաղողդակցման ծագրերի ղեկավար Էմիլ Սահակյանը խոստացավ աղակցել, որ ծագրին իրականացվի մաղթում:

Մանկապարտասանելիքն Ազգիկ

Շնորհանդեսը տնական երանգ ստացավ հյուրասիրության տեսլանի շուրջ, որ մեզ էր սղատում «Ազգիկ» համեղ ու գեղեցիկ տոբը:

Օրը խորհրդանական ավարտ ունեցավ մեր այցելությամբ Ար. Սարգիս եկեղեցի, որ մենք աղոթով շնորհակալություն հայտնեցինք Աստծուն մեր անաղային լավագույն օրվա համար: Մենք ուսխ չինք, որ այդ օրը մեզ իմենահաստատվելու, եւս մեկ ֆայլ առաջ գնալու հնարավորություն տրվեց: Մենք այցելեցինք նաեւ առաջնորդարանի գրադարան, որ մեզ սիրով դիմավորեցին եւ նվիրեցին «Շողակն առաջադաս» եւ «Զիտսոնյա Հայաստան» դասընթացները:

Հուլիսի 19-ը անաղային մի սովորական օր էր ծագրի համար, սակայն մեզ համար այն կարեւոր էր, ֆանի որ մենք հույսով ու հավատով լցվեցինք, որ մի օր կդառնանք այնուխի լրագրողներ, որոնց մասին հիացումնով կխոսեն:

ԱՆԻԱ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ, 15 Տ.

Պորոցական համազգեստ դասարանի քիզներ

Դեռ անցյալ ուսումնական տարվանից Առնալիի մաղթեսարանը որոշում էր ընդունել Առնալիի բոլոր դուրսդներում դուրսդական համազգեստ կրելու մասին, որի համար յուրաքանչյուր երեխայից ողթ է գանձվի 10 500 նվազագույնը, իսկ առավելագույնը՝ 17 000 դրամ (ըստ տարիային խմբերի): Դրամահավան սկսվել է օգոստոս ամսից եւ ավարտվել է 2008 թվականի մայիսի 30-ին: Առաջին հայացից բավականին գեղեցիկ նախաձեւություն է, որը, սակայն ուղեկցվելով դասարանի հեծ գայրուքի ու դժգոհության այի է բարձրացրել մաղթում: Ծնողներին հասկալիցաբար գայրացնում է դասղեկների միջոցով տնօրենների փոխանցած սղառնալիլը, թե՛ հրաժարվողները դուրսդ չեն մտնի:

Մանկապարտասանելիքն Ազգիկ

ցակիցները գենեղալ Մանկալի առնուն են տալիս), կարողանում է խոսալիլ դուրսդական համազգեստ կրելու դասարանից, իսկ գյուղերը, որոնք չունեն աղեցիկ հո ո վ ա ն վ ո ռ ե ռ, սիղղված ընդունեցին իրենց խոսուկ «անաղար» որոշումը:

Գյուղի դուրսդներից մեկի տնօրենը, ով գերադասեց չներկայանալ, ասում է. «Ծնողական ժողովներից մենք համոզվեցինք, որ բոլոր ծնողները միանալով համաձայն են այս նոր կարգին»: Սակայն նույն դուրսդի ուսուցչական անձնակազմից մի ֆանի ուսուցչուհի փաստում են, որ ծնողների 90 տոկոսը համաձայն չեն համազգեստի կարգի ընդունմանը, բայց սիղղված համակերպվում են: Աւակերտների մի մասն արղեն ստացել է համազգեստ: «Այդ համազգեստը չալազանց սղեղ է, կողմիս եւ անհարմար: Ես նրանց դասանցած գումարը կտամ, բայց իմ աղեցիկն այդ հագուստը չի հագնելու: Այդ գումարով ես կարող էի գնել բոս գեղեցիկ ու որակով կիսաւրջազգեստ, վերնաւաղիկ ու կորսե», ասում է ծնող Մարիամ Մուրաղայանը:

ՆԱՅԿՈՒՄ ԹԱԳԵՎՈՅԱՆ, 16 Տ. Առնալիի մաղթ

Ինչո՞ւ են մեզ վախեցնում

Հաճախ ստացվում են կեղծ ահազանգեր, իբր դուրսդում դայրուցիկ նյութեր կան ուսուցչական: Հարց է ծագում՝ ինչ բավականություն են ստանում այն անձինք, ովքեր դաժանություն են ցուցաբերում երեխաների հանդեմ: Ինչո՞վ են մեղավոր հասկալիցա 6-7 տարեկան փոքրիկները, ովքեր դեռ նոր կյանք մտնելով հանդիպում են ման անմիջ դաժանության: Փոքրիկ աւակերտը, տեսնելով ուսուցչուհի լարված դեմքերը եւ լսելով համադասարանցիների վախեցած աղաղակները, կորցնում է իր մանկական երազային ախարհը: Հոգեբանների կարծիքով, ման չար կասակները կարող են երկար մնալ փոքրիկների հիշողության մեջ եւ նրանց ներախարհում խոր տղի թողնել:

ՏԱԹԵՎԻԿ ԲԱԳՎԱՅԱՆ, 15 Տ.

Հարսպարտիչ

Ալլա Լետնյանն իր հեղինակությունը ծառայեցնում է երեխաների խնդիրների լուծմանը

Գիտե՞՞ որ փոքր հասակում հայտնի երգչուհի Ալլա Լետնյանը գոուցում էր երկնի աստղերի հեծ: Հեծո՞՞ 6-րդ դասարանում գրեց իր առաջին բանաստեղծությունը «Էլի, էլի ջրեմ այս ծաղիկը» վերնագրով: Այդ տարիում ձգտում էր մանկալի Հովհաննես Շիրազին, տարված է եղել հայրենիքին, մորն ու Մասիսին նվիրված բանաստեղծությունների ողով: «Նույնիսկ նրան նվիրված այսուխի տոբեր են գրել. «Ուզում եմ մեռնել ին ղեւս...»: Այժմ ծիւղեղելի են թվում իմ այդ տարիների «լուրջ» մեղերը, բայց դա նորմալ է, եւ հարգում եմ իմ մանկական տարիների զգացողությունները», ասում է գուղակիցս: Այսօր արղեն երգչուհին դասուսասանում է նկարահանվել Հայկական բանակի տեղեւման 15-ամյակին նվիրված «Գնա կրվիր» երգի տեսաղղովակում:

Դրան զուղալիտ կնկարահանվի նաեւ նրա «Օրոր» երգի տեսաղղովակը: Երգչուհին որոշել է օրորոցային երգերի մի ժողովածու թողարկել, որը հավանաբար, կնվիրի մեզ՝ երեխաներին:

- Դուր ոչ միայն երգչուհի եք, այլեւ UNICEF-ի բարի կամքի դեսղանը Հայաստանում: Ինչո՞ղ են ընթերցողները:

- Ես էլ չհասկալցա, թե ինչպես: Իմ թեկնածությունը առաջատար է Հայաստանում ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամի գրասենյակը՝ հաւալի առնելով իմ դիրքը հասարակության մեջ եւ ընսանեկան վիճակը: Մեր տարածաւրջում եւս առաջինն էի, որ UNICEF-ի կողմից ընթերցող բարի կամքի դեսղան: Դա հաճելի անակնկալ էր:

- Ինչ է անում բարի կամքի դեսղանը:

- Իմ հնարավորությունների սահմանում ախարհում եմ օգնել երեխաներին, մայրերին: Մանակացում եմ երեխաների աղողության դասուսասան, իրավունների իրաղեկման ֆաղաւրակներին: Բարի կամքի դեսղան է, օրհնակ, Անջելինա Տոլին: Նա մեկնում է նոր գաղաղող երկրներ եւ ֆաղղում է երեխաներին հիվանդությունների դեմ դասվասանը, ինչպես նաեւ նղատում է երեխաների իրավունների դասուսասանության գործին:

- Երաժեսական դուրսդում Դուր սովորել եք դաժանաւորային բաժնում: Ինչո՞ղ են դասաղեց, որ սկսեցի գրել:

- Մտեղծագործական ջիղը եղել է իմ մեջ: Եկավ մի տաղ, երբ ես հասկալցա՝ երգը ինձ համար աղղելակերթ է: Մոսավորաղթեւ 10 տարի առաջ ծնվեց «Օտարական» երգը, ու դրանից հեծո արղեն սկսեցի կազմավորել եւ հղկվել որղես երգչուհի: Պե՛տ է ողը գտնել, դա դասարանի դայան է:

Գ

ԱՄԻՆՆԵՐ

Ամառային արձակուրդների մեծ
«Մանկապարտսասանելկան Ազգ» թերթ-ձեռնարկի թղթակիցները եղան Հայաստանի մարզերում: Միջոց համագործակցության շնորհիվ մեծ թվով զուգորդվեցին, բայց այս օրերը աշխատանքային, ակտիվ հանգիստ ավելի հաճելի էր մեզ: Մեծ փորձեցինք մեր սարկիցների խնդիրներին մասնագիտական աջակցություն: Արդյունքում մեզ մեծ թվով «Մարզեր» խորագիրը, որը սիրով հանձնում ենք ձեր ուշադրությանը, սիրելի ընթերցողներ:

Գյուղում աղյուղ երեխաների խնդիրների և աղյուղների մասին

Երբ առիթ ունեցա լինելու Լոռու մարզի Օձուն գյուղում փորձեցի հենց գյուղաբնակ երեխաներից իմանալ նրանց խնդիրների մասին, որոնցից հիմնականը անվաստությունն է և ինքնաթերթահանումը: 14-ամյա Լարիտեն խոսեց Վանք, որ սանել չի կարողանում իրենց գյուղի ամառը, քանի որ սարվա այդ եղանակին այստեղ բաց են հաղաբարձակ հանգստացողները, որոնք իրենց թանկարժեք ու գեղեցիկ հագուստներով կարծես ես մեկ անգամ նրան հիշեցնում են իր մաշված շորերի մասին: 15-ամյա Մարիտեն և 16-ամյա Շուշանը ասացին, որ նույնպես բաց են ուզում նորաձև երեխայի, ունենալ գեղեցիկ սանրվածք և Երասխանի դարձակներ, սակայն իրենց մայրը այդ գումարով ընտանիքի համար մեծ է ձեռք բերում: Զիչ չէին նաև ընտանեկան մասնագիտություններ: 16-ամյա Կարենը լուրջ էր, որ իր հայրը մեկնել է արտասահման աշխատելու, իսկ վերջինիս ուղարկած խնդակ գումարը ծախսվում է սնունդի և հագուստի վրա: Կարենն ասում է, որ իր հայրիկի բացակայությունը իր համար անսանելի է: Նրա ըն-

կերներն էլ ասացին, որ Կարենը բաց է փոխվել և բաց դժվար է նրա հետ բնակվել, քանի որ նա դարձել է ինքնամոտիվ և զաղջնադաս: Այս ամենից տուժել է նաև Կարենի առաջադիմությունը: 15-ամյա Հայրապետն էլ երազում է գյուղից հեռանալ և իրեն հասնելու, քանի որ, ըստ նրա, ֆաղաբներում (մասնավորապես, Երասխանում) բնակվող աղյուղներն ու զուգորդվածներն ազատ են իրենց թափանցելու մեջ և չեն դաստիարակվում ու զարգանում չափազանց խիստ թայմաներում: Պակաս անհիմնական չէր նաև 14-ամյա Արթուրը, որի հայրը մահացել է, և այժմ զոհան ստիպված է աշխատել մոր հետ, ինչի մասնատու է բացակայում դպրոցի դասերից: Նա ասում է, որ սիրում է իր մայրիկին, սակայն գիտակցում է, որ վերջինս վատաբեր է լինելով, չի կարող իր երջանիկ և բարեկեցիկ մանկությունը ապահովել: Զուգույն վերջում նրան ասացին, որ բոլորը միասին կփորձեն իրենց խնդիրները լուծել և խոսաբան, որ անտեղի չեն հուզվի ամեն մի մանուկից:

ՏԱԹԵՎԻԿ ԲԱՂԱՅԱՆ, 15 Տ.

Բարեգործական խաղահրատարակ եկեղեցու բակում

Լոռու մարզի Օձուն գյուղի եկեղեցին կառուցվել է վեցերորդ դարում: Հրաշագեղ եկեղեցին, նրա բակից երեսուցուրդ գեղադիր սեստրաբուս Երասխանցու է հիացնում: Դեռևս անցյալ տարի երեխաները հնամենի եկեղեցու ընդարձակ բակում թափանցիկ և ֆուտբոլ էին խաղում, սակայն այժմ նրանք ունեն իրենց սեփական խաղահրատարակը, որի կառուցումը նախատեսվել է եկեղեցու ֆահանգ Տեր Վրթանեսը՝ մի բարձր բարերարների օգնությամբ: Խաղահրատարակում կան սարքեր ճոճանակներ (կարուսելներ), նստարաններ և ցայտաղբյուր:

Քանի որ խաղահրատարակը զբաղեցնում է բակի միայն մի մասը, երեխաները, կարող են բարձրանալ իրենց ֆուտբոլային ավանդական խաղերը: Երեխաների ծնողները նույն են, որ խաղահրատարակը մեծ բավականություն է մասնատու երեխաներին, քանի որ այդտեղ սին չկա ողջ գյուղում: Թե՛ երեխաները, թե՛ ծնողները իրենց խորին երախտագիտությունն են հայտնում Տեր Վրթանես ֆահանգին՝ խաղահրատարակի կառուցման ընդհանուր գործը նախաձեռնելու և իրականացնելու համար:

Տ. Բ., 15 Տ.

«Ծխեմ, երեխեմ ջան»

Շատ ժամանակ մեր մեծերը խոսում են զոհաների և ասում են, որ ծխելը վնասակար է առողջությանը. մի՞ ծխեմ: Բայց լինում է նաև հակառակը: Փարաֆար գյուղի հիմնական դպրոցի մուսի մոտ Բուրասան սահիկը ծխախոտ է վաճառում: Բնականաբար, հիմնականում ծխախոտ գնում են դպրոցի աշակերտները: Նա վաճառում է նիկոտինի բարձր տեղադրություն ունեցող ծխախոտ, որի մեկ գրամակն արժե 20 դրամ: 8-րդ դասարանի աշակերտ Կարյանին Բուրասան սահիկը առաջարկում է ծխախոտ գնել: «Բուրասան սահիկը ինձ առաջարկեց, որ ես ընկերներին հավաքեմ և գնամ ծխախոտ գնելու, սակայն ես մերժեցի նրա առաջարկը», ասում է Վարդանը: Նույն օրը Բուրասան սահիկը ծխախոտ է առաջարկում 5-րդ դասարանի աշակերտներ Առնոսին և Արսևին: Նրանք գործարանում, բայց սիրով համաձայնում են, վճարելով Բուրասան սահիկին իրենց սնունդի համար տրված գումարը: «Ծնողներս ինձ հարյուր դրամ են տալիս դպրոցում սնվելու համար: Դրանով կա-

րող եմ հաց ու երեկ գնել: Կարող եմ փոխարենը գնել հինգ ծխախոտ, որը ես ինձ կբավարարի ես ընկերներին», ասում է զոհաներից մեկը: Դպրոցի սուրենը տեղեկանալով, որ Բուրասան սահիկը այդտեղի առևտուր է անում, նրան վճարում է դպրոցի մուսի մոտակայից: Երեխաներից ոմանք դժգոհում են. «Հազիվ մի սահիկ էր գնվել, ով մեր գլխին խոսք չէր կարողան, այլ ասում էր, ծխեմ, երեխեմ ջան, ու հենց այդ սահիկին էլ վճարեցին այդտեղից», ասում է 13-ամյա Արսևը: ՆԱՅԿՈՒՄԻ ԹԱԳԵՆՅԱՆ, 16 Տ. Արմավիրի մարզ

Մնայ հայրենի գյուղում, թե՛ սասնայ հայեցի կրթություն

Վեցամյա Մայայի ընտանիքը աղյուղում է Վրաստանի Մանուկի Երջանի Ախլուրի գյուղում: Գյուղի թայմաներն այնքան էլ լավ չեն, սակայն մինչ Մայայի դպրոցահասակ դառնալը ընտանիքը մտադիր չէր լինել հարազատ գյուղը: Այս տարի Մայան ղեկավար գյուղացի, սակայն ծնողները որոշեցին, որ երեխան չթափվի համալսի գյուղի դպրոցը: «Ավելի լավ է երեխա մյուս տարվանից դպրոց հաճախի, երբ տեղափոխված կլինեն Երասխան, ասում է Մայայի մայրը: Եթե կրթությունը հայալեզու մնար, երեխան դպրոց կհաճախեր: Սակայն այս տարվանից որոշ առարկաների դասավանդումը դառնում է վրացերեն, իսկ աղյուղի չի տարաբան լեզվին: Եվ ինչպես տարաբան, երբ ողջ գյուղը բնակեց-

ված է հայերով: Բացի այդ, գյուղում այնքան ինչ երեխա կա, որ առաջին դասարան դժվար թե հավաքվի: Եթե հավաքվի էլ, առաջին տարի սարկի երեխաներ կլինեն: Զե, ավելի լավ է Մայան երեխան դպրոց հաճախի»: Մայ մի օրինակ է այն տասնյակներից, երբ լինում են հայրենի գյուղում և տեղափոխվում հայկական որևէ ֆաղաբ երեխաներից հայեցի կրթություն տալու համար: Ըստ գյուղացիների՝ հենց դա է մեր հարեան ղեկավար ցանկությունն ու նույնպես՝ հայաթափել գյուղում ու բնակեցնել վրացիներով: Դպրոցում չի դասավանդվում «Հայոց թայմություն» առարկան: Դա փոխարեն դասավանդվում է «Վրաստանի թայմություն»: Գյուղաբնակները վստահ են, որ մի օրինակ այն

դպրոցում բոլոր առարկաների դասավանդումը կդառնա վրացերեն: Սա այն դեպքում, երբ երեխաների մեծամասնությունը չի տարաբան լեզվին: Ինչ անեն գյուղացիները՝ մնան հայրենի գյուղում, թե՛ զավակներին հայեցի կրթություն տան՝ տեղափոխվելով Հայաստան: Իսկ ինչպես վարվեն այն ընտանիքները, որոնք տարաբան միջոցներ չունեն տեղափոխվելու համար: Նրանց երեխաները կան ստիպված հաճախում են տեղի դպրոցը, կամ էլ տարաբան թողնում կրթությունն ու անոտ մնում: Այստեղից է իրավիճակը ոչ միայն այս, այլև մի բարձր այլ վրացական, բայց հայաբնակ գյուղերում:

ԱՆՆԱ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ, 15 Տ.

Ձերնուկից երեխաներն էլ են ուզում գվարեանայ

Հայաստանի Հանրապետության Վայոց ձորի մարզ, ֆաղաբ Ձերնուկ: Շատերը լսելով այս ֆաղաբի անունը, միանգամից ղայկերացնում են համալսին, բուժիչ աղբյուրներ և աննկարագրելի բնությունը: Բայց այստեղ ամեն բան չէ, որ հրաշալի է ու կատարյալ բնության ղես: Հասկալիս այս ֆաղաբում աղյուղ երեխաները չգիտեն ամբողջ օրը ինչով զբաղվեն: Շատերի հանգստի և վարձուրան միակ ձեռք խոսք-խոսք գրանցել է և գրուցել: Որոշ զոհաներ «хватай ка» խաղի սկսել են աշխատում և ամբողջ օրվա համար չնչին գումար են վաստակում: Ձերնուկում համերգներ և միջոցառումներ բաց հազվադեպ են կազմակերպվում: Ձերնուկ գետի աջափնյա հասկանում գործում են 2-3 տարալին ակումբներ, ուր այցելում են հիմնականում ֆաղաբի հյուրերն ու հովելները: Տեղացիների մոտ որոշ կանոն ղարի ակումբների համար գումար չկա, իսկ ակումբի տոսի արժեքը մեկ ժամվա համար սկսվում է 400 դրամից: Դա բավականին մեծ գումար է բաց զերնուկիցների համար:

Ձայափնյա Ձերնուկում վիճակը, մեղմ ասած, բոլորովին նախանձելի չէ: 15 տարեկան Եվային հարցնում են, թե ինչ կցանկանար, որ լիներ Ձերնուկում: «Մոտրոպոց կամ տոտրային ակումբ եթե լիներ, բաց երեխաներից երեխաներ կհաճախեին: Միջոցառումներ և մրցույթներ եթե կազմակերպվեին ու մրցանակներ անվճար կան գեղջ գներով ուսման հնարավորություն տար, էլի բացերիս կհետաքրքիր: Գոնե մեկ

մանկապարտսգ բացվեր փոհիկների համար, բաց լավ կլիներ: Սակայն իմ տարիի երեխաների համար առաջնայինն իհարկե տոտրային ակումբն է»: Մայ միայն մի հողանցիկ անդրադարձ էր Ձերնուկի խնդիրներին: Սակայն այսօրվան էլ բավական է, որ կոչ անեն Ձերնուկի բարձրասիճան ղայստայաներին՝ մտածել ոչ միայն հանգստացող հյուրերի, այլև տեղացի երեխաների և երեխաների մասին: ԱՆՆԱ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ, 14 Տ.

Երբ ղակասում է աչքերի լույսը

Համակարգչով բաց խաղալու և այլ ղայստաներով մեր Երջանում համալս են ղայստան տեսողության ուղղելու ունեցող երեխաներ, որոնց հատումացման Երջանում խնդիրն արդեն զգացնել է տալիս: Սակայն «ես ակնոց չեմ կր» նախադասությունը բաց ծնողների մասնագիտության առարկան է դառնում: Երեխաները, ամաչելով ակնոց կրել, նույնպես են իրենց իսկ տեսողության վաստաբացմանը: Նրանք համալս ղայստանաբանում են, որ իրենց վարձագի ղայստանը Երջանի ուրու սպես Ե-

րեխաներն են, որոնք ակնոց կրողներն «չոր աչխանի» կամ «ոտ» են անվանում: Միթե կարելի է փչացնել տեսողությունը՝ վախենալով կամ ամաչելով Երջանից: Զցանկանալով ակնոց կրել՝ բաց երեխաներ իրենց բազում ներույթությունների մեջ են գցում: Նրանք, կրողներով աչխեր, փորձում են մի կերտ տեսնել, օրինակ, երտալային սախու համարը կամ գրասխալսակին գրվածը: Խնդիրը հարթախալելու համար միջոց կլինի, որ դպրոցներում լինեն հոգեբաններ, որոնք կօգնեն մնան Ե-

րեխաներին ազատելու անխալսեության բարոյալից: Ա. Ա., 14 Տ.

Վարենք մարտի քաղաքում

Երբ ֆալյում ես Երեանի փողոցներով կամ փորձում գրանցել, ամաչում ես բազմաթիվ աղբակույսերի հանդիլուելով, որոնք միանգամից գցում են ֆաղաբի տեսլը: Մեր ֆաղաբը վերանվել է մի սկզբաղբակույսի: Մի կողմից՝ Երեանաբանում աղբ ու փոհիմ, մյուս կողմից՝ կենցաղային աղբը կարծես խեղդում են ու վերացնում Երեանի գեղեցկությունը: Դա հիմնական ղայստանը մարկանց անտարբեր-

ություն է: Մեր ժողովուրդը, ընդհանուր առմամբ, մարտերի համարվ ունի: Սովորաբար հայ անտարբերները իրենց օրը սկսում են ան մարտությունից: Բայց արի ու տես, որ երբ խոսքը վերաբերում է բակի կամ Երեանի հարակից տարածքի մարմանը, այդ նույն անտարբերները անտարբեր են դառնում և նույնիսկ իրենք են աղտոտում «բնակարանից դուրս» տարածքները: Զավալի է, որ կան այնտեղի մարտիկ, որոնք բաց համալս իրենց ան աղբը

ուղղակի նետում են հենց ան ղայստանից: Մեր հասարակությունը չի գիտակցում, որ նետած անգամ թղթի մի փոհիկ կտոր, Երեանի մնացորդ կամ արեանաղբի տերի կեղտնեղ նույնպես աղտոտում են մեր ֆաղաբը: Եթե յուրաքանչյուր տեսուցավ վերաբերվեին մեր ֆաղաբին, ինչպես մեր տանը, ինչ-որ չափով կղտախտեին ֆաղաբի մարտության ղայստանում գործին: Ուրեմն, ամեն ոք ղեկավար է սկսի հենց իրենց: Այսինքն՝ լուրջ վերաբերվի այս խնդիրն և անգամ մեկ լուրջ կու հախիկ չգցի փողոցում: Ա. Ա., 14 Տ.

Սլլա Լեւոնյանն իր հեղինակությունը ծառայեցնում է երեխաների խնդիրների լուծմանը

Սլլա Լեւոնյանը հայտնի է իր հեղինակությունը ծառայեցնում է երեխաների խնդիրների լուծմանը:

Սլլա Լեւոնյանը հայտնի է իր հեղինակությունը ծառայեցնում է երեխաների խնդիրների լուծմանը:

Սլլա Լեւոնյանը հայտնի է իր հեղինակությունը ծառայեցնում է երեխաների խնդիրների լուծմանը:

ստովա դրությամբ Կարն է կրթու- նա ասող, եթե նրան անընդհա- ս գովազդն հեռուստացուցով:

- Իսկ ինչպե՞ս եմ վերաբե- ղվում ռաբիսին:

- Բոլորը մեծ-մեծ խոսում են՝ ռաբիսը այսօր, ռաբիսը այն- օր, բայց երբ գնում են հարա- նի, ինչի՞ սակ լիքի տարե- ն: Ուրախ: Բա ինչ լիքի անեմ, հո դասական երաժշտու- թյան չեմք լիքի: Գաճախ ռա- բիսի անվան սակ մեզ փորձում են ներկայացնել մի երաժշ- թյուն, որը արաբական ու թուր- կական մուլան է՝ հայերեն բառե- ռով. «Աման-աման», «Վալ, մամա ջան» եւ այլն: Գիտե՞ք, երբ հայն է երգում թե՛ մամու երգը, ես չեմ կարող դա ընդունել: Ես մի ինչ ազգայնամոլ եմ, մեջս կա: Եվ դա ռաբիս չէ, դա մի վա- սան է:

- Մեկ բառով ինչպե՞ս կըն- ռո՞ւեմք Ձեր ասած «վաս բանը»:

- Դա ցածրակարգ, բայց վա- ճառվող աղան է:

- Իսկ ինչպե՞ս կարելի է լի- կադեմիայում ներկայացնել ան- ճաշակ երաժշտություն, «հա- յերեն մուլան»-ի դեմ:

- Գիտե՞ք, մի բան, որ սկսում եմ արգելել, դա ավելի է ցույց

բարձրացնում: Մենք մեծ է ավելի ցաս սեղծագործեմ, ավելի ցաս լավ երգեր երգեմ, որ կարողանամ անձաակությունը ճն- ճել:

- Կցանկանա՞յի՞ք նկարա- հանվել ֆիլմերում:

- Ինչո՞ւ չէ, կուզեի փորձել ինձ նաեւ որոշ երեսանունի: Կու- զեի հանդես գալ որեւէ հայկա- կան ֆիլմում եւ նույնիսկ բացա- սական հեռուի կերպար սեղծել:

Տարգազույցը վարեց ԼԵՎՈՆՅԱՆՍԵ 14 Տ.

Տուցամոլության, անդարկեշտության տարածման թե՛ հաղորդակցության միջոց

Մեզանից շատերը առանց բջջային հեռախոսի իրենց կես մարդ են համարում: Այս փաս- տից Կարն է հեռախոսի բիզնեսով զբաղվող բիզնեսմեններն ու ֆիրմաները:

Ճնողները դժգոհում են բանկարժեքի հեռախոսների ոչ միայն գններից, այլեւ նրանց վաս ազդեցության հետաքննությունից: Իսկ ազդեցությունը եւ ֆիզիկական է, եւ հո- զբերանական: Մասնագետների վարձիով բջջային հեռախոսն անընդհա- ս գրդանում է: Այս մոնոլոգը դեռ գիտականորեն չի արդարացվել, բայց դա չի նսանակում, թե ե- ռեխաները աղախովազդված են շեսողությունը փչացնելուց: Չէ՛ր նրանք ոչ միայն զանգում են հեռախոսով, այլեւ ավելի ցաս խաղեր են խաղում եւ ժամերով աչք չեն կե- ռում փոքրիկ էկրանից:

Ամենավսանգավորն այն է, որ երեխաները խեղում են իրենց ծառայող, ֆանի որ հեռա- խոսով բազմաթիվ էրոսիկ եւ անդարկեշտ սկարներ ու սեսախոլովակներ են փոխանա- կում եւ աղաղասիարակվում են դրանց գոեհկությունը:

Այսօրվանից հետո դժվարությամբ ենք հիշում, որ բջջային հեռախոսն ընդամենը կաթի կարեւոր միջոց է, որն իր հիմնական գործառույթից դուրս գալով, դարձել է վսանգավոր ցաս երեխաների համար:

ՄԱՐՏԻՑ ԳՅՈՉԱՆՅԱՆ, 15 Տ.

ԿԵՄ ԿԱՏԱԿ ԿԵՄ ԼՈՒԻՑ

Ընդհանուր առմամբ, ընդամենը կաթի կարեւոր միջոց է, որն իր հիմնական գործառույթից դուրս գալով, դարձել է վսանգավոր ցաս երեխաների համար:

Ընդհանուր առմամբ, ընդամենը կաթի կարեւոր միջոց է, որն իր հիմնական գործառույթից դուրս գալով, դարձել է վսանգավոր ցաս երեխաների համար:

Ընդհանուր առմամբ, ընդամենը կաթի կարեւոր միջոց է, որն իր հիմնական գործառույթից դուրս գալով, դարձել է վսանգավոր ցաս երեխաների համար:

Երեք բողոքականները

Գրասխասակն, աթոռն ու գրասեղանը միեւնույն դասասեղանի բնակիչներ էին: Նրանք անընդհա- ս վիճում էին ու բողոքում: Դասասեղանի լույսերը դողում էին նրանց գոռոմ-գոչյուններից:

- Ես Կարն էմ դժբախտ եմ, բողոքում եմ գրասխասակը: -Ողջ կյանքումս վրաս գրում եմ, զնցում, չարածիները նույնիսկ անճոճի բաներ են նկարում, իսկ փոքրիկները նույ- նիսկ չեն բարեհաճում կալվածք բարձրը թափ սալ եւ երեսակայում են իր մարմանը եւ իմ երեսը: Ես մեծ եմ լինեմ դրոշմի սեփական, որից ես թողնում մի լավ դաս սա- յ: Նրանց եմ սարբելու գրասխասակ, որ իմ նման սանջվեն: Գնում եմ, որ լիքի է լիքի- տնաթող անել ներկայիս սեփական, իսկ ես կբազմեմ նրա աթոռին...

- Ոչ, դա լինելու բան չէ: Ես մեծ եմ լինեմ դրոշմի սեփական, որից ես թողնում մի լավ դաս սա- յ: Նրանց եմ սարբելու գրասխասակ, որ իմ նման սանջվեն: Գնում եմ, որ լիքի է լիքի- տնաթող անել ներկայիս սեփական, իսկ ես կբազմեմ նրա աթոռին...

- Ոչ, դա լինելու բան չէ: Ես մեծ եմ լինեմ դրոշմի սեփական, որից ես թողնում մի լավ դաս սա- յ: Նրանց եմ սարբելու գրասխասակ, որ իմ նման սանջվեն: Գնում եմ, որ լիքի է լիքի- տնաթող անել ներկայիս սեփական, իսկ ես կբազմեմ նրա աթոռին...

Ներդիրի լույսասխասանու-խմբագիր՝ ՍՈՒՄԱՆԱ ՄԱՐԿԱՅԱՆ
Ներդիրի ձեռնարկող՝ ԿԱՐՆԵ ԱՐԶՈՒՄԱՅԱՆ
Դեռ. (093) 369531 e-mail: susmark2002@yahoo.com azg_ik@yahoo.com

ԵՐԱԾԵՍԱԿԱՆ ՏՎԱՐՎՈՒՄՆԵՐ

ԵՎ ԵՆ ԿՎԵԼԻ ԱՌԻՐ ԿԻՐԱՎՈՐ

Ասա ի՞նչ երաժշտություն ես սի- ռում, եւ ես ի՞նչ մասին կդասեմ:

մնացածը: Երաժշտությունը հոգեւոր այն սնունդն է, որով մարդը ձեռնարկում է եւ զար- զանում որոշ անհասկանալիություն: Լսում եմ, նվագազույցում, նվագում, թե ի՞նչ սակ եր- ղում, միեւնույն է, մեր բոլոր գործողություններն էլ հուշում են, որ մենք սիրում ենք երաժ- շությունը: Այդ դեպքում ինչո՞ւ չիմանալ երաժշտությունը ծնող գործիչների մասին ավե- լիմ, ֆան գիտեմ: Չէ՛ր եթե իմանամ այս կամ այն գործիչի լույսասխասակը, առավել կկադվեմ նրան եւ գուցե թե մեծածեմ նվագելու, այսինքն՝ նոր հոգեւոր սնունդ մեզ ու Երաժշտը հարստացնելու մասին: Այդ համոզմունքով եմ ներկայացնում մեր նոր բաժինը, որ վարելու է երաժշտական գործիչների «գիտակ», «Մանկապատանեկան Ազգ»-ի լույսասխասակը թղթակից ԱՐՓԻՆԵ ՄԻՐԶՈՅԱՆԸ (13 Տ):

Կիթառը լառային, կամիթային գործիչ է: Այն լույսասխասակն է լույս- ճանների ընթացիկը: Կան 6 լա- ռանի (խոլանական), 11 լառանի, 7 լառանի կիթառներ: Ըստ սարածված է հավայա- կան կիթառը, որը նվագում են լիքիկալով: Կիթառն ա- ռաջին անգամ հիշատակվել է 8-9-րդ դարերում Իս- ռայիսիայում, իսկ 16-րդ դարում լայն սարածում գտավ Եվրոպայում, հետո՝ Ամերիկայում:

Իսրայիսիայում նրա նվագակցությամբ երգում էին սերենադներ, ռոմանսներ: Կիթառը իսրայիսի- յաների սիրելի գործիչն էր, որի զարգացմանը նպաստեցին կիթառահարներ Ազադրոն, Տարե- զան, Ջուլիանին: Կիթառի վարորդները զուգակա-

Վարձով դասագրքերի հետեւանմաները

Ըստ աշակերտներ անընդհա- ս փախչում են ու- սուցի այն հարցից, թե ի՞նչն է լույսասխասակը, որ չեն վերցնում թվայն դասարանում հանձնարարող դա- սագրքերի մի մասը: Աշակերտն էլ չափելու համար, որ վճարումն ավելի է, ստիպված ստում է, թե իր բարեկամու- ին կամ հարեանուհին աշխատում են գրախանու- թյուն, եւ շուտով կլրացնի լույսասխասակը: Ըստ համախ «ուսույն»-ը ճեղ չի հասնում: Օրինակ, 15-ա- մյա Սուսաննան ամեն թափ թափվում է այս իրավի- ճակին: «Ինձ հանձնարարված բոլոր դասագրքերը չեմ կարողանում վերցնել, ֆանի որ ծնողներս այդ- ֆան գումար չունեն, ուստի ողջ ուսումնական տարե- կանս անցնում եմ լույսասխասակի վրա»:

ընթացում ստիպված եմ լինում գրքեր դասընկե- ռներից վերցնել», ասում է նա:

Այդուր այս կենցաղային մանուր թվագող հարց- ըր չեն ազդում աշակերտի առաջադիմության վրա:

ՄԱՐՏԻՑ ԳՅՈՉԱՆՅԱՆ, 16 Տ.

ՈՐԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սիրելի երեխաներ: Եթե ձեզ դուր է գալիս մեր աշխատանքը եւ ինձնեղ էլ ցանկանում եմ միանալ մեզ, աշխատել մեր լիքի եւ նույնիսկ մեզանից լավ, աղա կարող եմ ձեռնարկել լույսասխասակի լույսասխասակի մասին: Մեր ուսուցչուհի Սուսաննա Մարգարյանը ձեզ համար կկրկնի «Լույսասխասակի հիմունք- ներ եւ վարորդություն» դասընթացը, որի մասնակիցներն ենք մենք: Դասարան, որ անժամանակ անց մեզ կլինենք մրցակցող խմբեր եւ կդառնան մեր իսկ երազած Մանկապատանեկան լույսասխասակի անդամները:

Այնպես որ, միացե՛ք մեզ զանգահարելով 0 93 36 95 31:
Գրել մեզ azg_ik@yahoo.com հասցեով:

ԱԶԳ

Ձայնուլցում

Հարավային Կովկասում Հայնրիխ Բոլլի անվան հիմնադրամի սարածաբանային գրասենյակը հայտարարում է սարածաբանային կրթաթոշակային մրցույթ սոցիալական գիտությունների ոլորտում

Հայնրիխ Բոլլի անվան հիմնադրամը գերմանական անկախ ֆալանկյան հիմնադրամ է, որը համագործակցում է Գերմանիայի Կառնոյի կոնախոնի հետ:

Հիմնադրամը օժանդակում է ֆալանկյան հասարակության զարգացմանն ուղղված հետազոտություններին, հասկալիս գեներալի ինքնակազմակերպման, կանոնի իրականացման և բնադաշտային ոլորտներում:

Տարածաբանային կրթաթոշակային ծրագրի նպատակը
Կրթաթոշակային ծրագիրը նախատեսում է անմիջականորեն Հարավային Կովկասի տարածաբանական գիտության հետազոտությունների անցկացումը:

Ծրագրի նպատակն է՝

- աջակցել երիտասարդ գիտնականներին կատարելու անհատական, միջուկային հետազոտություններ Հարավային Կովկասում
- օժանդակել Հարավային Կովկասում բարձրագույն մասնագետների տարածաբանային ցանցի ձևավորմանը:

Մրցույթի դայմանները
Տարածաբանային գիտահետազոտական կրթաթոշակի հայտ կարող են ներկայացնել բարձրագույն կրթություն ունեցող և Հարավային Կովկասի երկրներում մասնագիտացված մինչև 35 տարեկան երիտասարդ գիտնականները (ծնված 1973-1985 թթ.): Երկու օտար (արևմտաեվրոպական և օտարերկրյա) լեզուների լավ իմացությունը պարտադիր է: Հայտերն ընտրելիս հասույթ ուսուցողություն է դարձվելու թեմաների նորությունը և ժամանակակից մեթոդաբանական կողմնորոշումը, այդ թվում նաև հետազոտությունների անցկացման որակյալ մեթոդների կիրառումը:

- Օժանդակություն է սրամադրվելու ստորև նշված թեմաների բնագավառում իրականացվող հետազոտություններին.**
1. Կենսաբանական տեսություն
 2. Այլախոսության և ռեպրեսիաների տեսություն
 3. Խորհրդային մարդը հեթանոսության երկրներում. խորհրդային իրականության հետքերը նոր դայմաններում
 4. Պետությունը և կրոնը 20-րդ դարում
 5. Նոր հայացքներ հին կոնֆլիկտների վրա
 6. Ինֆորմացիայի կառուցում
 7. Միջազգային առնչվող խնդիրներ
 8. Փախստականները ֆալանկյան. գոյատևման ռազմավարություններ, համայնքների ձևավորում
 9. Յուրաքանչյուր ու օտարը հասարակությունում
 10. Անհավասարության և խտրականության դրոշմները
 11. Գեներացիայի դերերի փոխակերպումը
 12. Զարգացման մեկնում
 13. Հարցազրույցներ ֆալանկյան
 14. Զարգացող կառավարման ժամանակակից մեթոդները
 15. Զարգացող սոցիալական և տեղեկատվական ենթակառուցվածք
 16. Զարգացող կառույցի զարգացման խնդիրը (սոցիալական, բնադաշտային և սենսալական խնդիրներ)

Կրթաթոշակների տեղադրությունը և չափը
Կրթաթոշակները սրամադրվելու են 12 ամիսների համար. 01.01.2008 - 31.12.2008: Կրթաթոշակների գումարը կազմում է ամսական 200 եվրո: Հիմնադրամը նախատեսում է նաև լրացուցիչ ծրագիր, որը ներառում է սեմինարներ, ամսաթղթեր, հրատարակումներ և այլն:

- Ընդհանուր ցուցումներ**
- Կրթաթոշակը անհատներին սրամադրվող օժանդակություն է և չի կարող օգտագործվել կրթաթոշակային ծրագրից դուրս կատարվող նախագծերի ֆինանսավորման նպատակով:
 - Մրցույթին մասնակցելու համար հայտ ներկայացնող անձի որևէ գիտական հաստատության հայտնի կամ աշխատակից լինելը պարտադիր չէ:
 - Ընդհանուր տեղեկատվության և մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ հայտարարվածների համար կարող եմ այցելել Հարավային Կովկասում Հիմնադրամի տարածաբանային գրասենյակի էլեկտրոնային էջ՝ www.boell.ge
 - Հայտերի ներկայացման ժամկետը լրանում է 2007 թ. հոկտեմբերի 15-ին, երկուսուկես օրը, ժամը 12:00-ին:

- Մրցույթին մասնակցելու համար դիմումները փաստաթղթեր**
1. Տիտղոսաթերք հետևյալ ձևով՝ անուն, ազգանուն, ծննդյան տարեթիվը, երկիրը, գիտական առարկան, գիտական աշխատանքի անունը
 2. Հայտարարված (եթե www.boell.ge)
 3. Ինֆորմացիոնային (CV)
 4. Էսեյ (5-ից 8 էջի սահմաններում), որը ղեկավարում է ներկայացնողի մասնագիտական և անձնական մոտիվացիան, այն է՝
1. Ինչու եմ հետաքրքրվում ձեր թեմայով: 2. Ինչ գիտելով ընտրված թեմայի վերաբերյալ: 3. Կոնկրետ ինչ եմ դաստիարակում իրականացնելու ինչ մեթոդներ եմ կիրառելու: 4. Տարեկան աշխատանքային ժամանակը:
 5. Երկու եռաշաբաթյա զինվորական կամ այն կազմակերպությունների ղեկավարների կողմից, որտեղ դու աշխատել եմ (կոնկրետ ինչ փորձով և գիտական աշխատանքով է հիմնավորվում եռաշաբաթյա զինվորական):
 6. Բարձրագույն կրթության վկայականը (բակալավր, մագիստրոս կամ դոկտորանտուրայի մասնագետ) գնահատականներով:
 7. Ընտրված թեմային հրատարակված գիտական աշխատությունների ցանկը և, հնարավորության դեպքում, դրանց տարածումները՝ մինչև 20 էջ ծավալով:
- Վերը նշված փաստաթղթերը (բացի գիտական աշխատություններից) ղեկավարում է ներկայացված անձը: Երկուսուկես օրը ամենամեկը 3 օրինակով: Թերի, ինչպես նաև վերջնաժամկետը լրանալուց հետո և էլ. փոստով ներկայացված հայտերը հաշվի չեն առնվի:

**Մրցույթի հայտերը ուղարկել հետևյալ հասցեով՝
Հարավային Կովկասում Հայնրիխ Բոլլի անվան տարածաբանային գրասենյակ
Ուղիղանի փող., թիվ 5, 0179, Թբիլիսի, Վրաստան**

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄՐՅԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (դասվիրատու) «ՊԳԳ - ՄԲԾԶԲ - 07/28» ծանկազուրկ կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ ՀՀ բնադաշտային նախարարության կարիքների համար ԶՎԵՏ 500 ֆրոմասոզրաֆի արդիականացման ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 725 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդիանվագ»-ին՝ «Բեջ-գալ» ՍՊԸ -ի 247230066158 հաշվառման համար և սույն հայտարարության հրատարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել դասվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ Բ.Երևան, Կոմիտասի թ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, համաձայնագրի ֆաքստար՝ Լ.Ավանեսյանին:

Հրավերն անձին սրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համադաստիստան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը ղեկավարում է ներկայացնել մինչև դրանց բացման ժամը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրատարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10:00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄՐՅԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (դասվիրատու) «ՊԳԳ - ՄԲԱՊԶԲ - 07/38» ծանկազուրկ կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ ՀՀ բնադաշտային նախարարության կարիքների համար սարքավորումների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 675 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդիանվագ»-ին, ՀՀ 247230066158 «Բեջ-գալ» ՍՊԸ -ի հաշվառման համար և սույն հայտարարության հրատարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել դասվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ Բ. Երևան, Կոմիտասի թ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Լ.Ավանեսյանին:

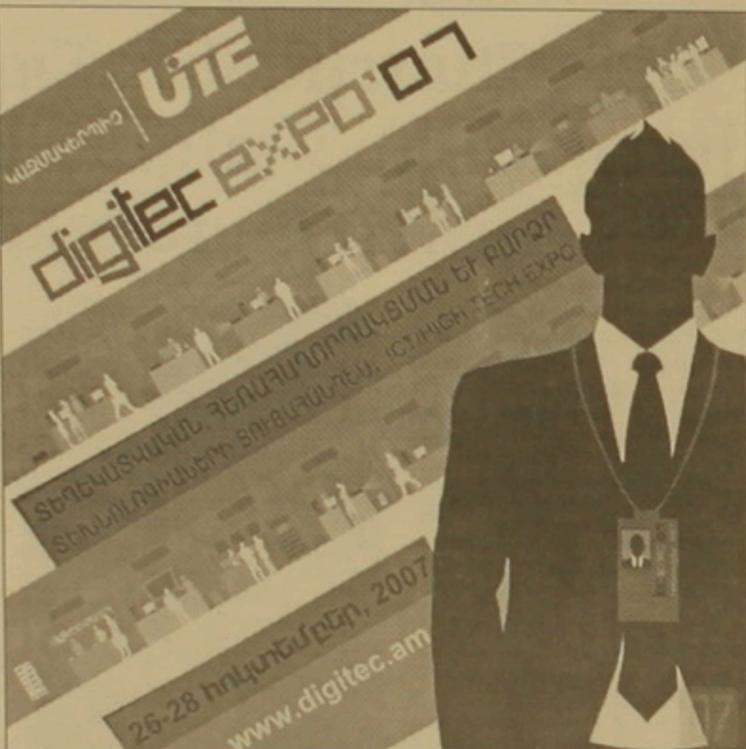
Հրավերն անձին սրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համադաստիստան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը ղեկավարում է ներկայացնել մինչև դրանց բացման ժամը՝ սույն հայտարարության հրատարակման օրվան հաջորդող 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 10:30-ն:

Կենսոնական բանկի նախագահի այցը Բոլլվա

Այսօր ՀՀ կենսոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանը մեկնեց Մոսկվա, Բոլլվա ֆալանկա Միջին Ասիայի, Սեւեռական տարածաբանի և Բալկանների երկրների կենսոնական բանկերի կառավարիչների ակումբի 18-րդ նիստին մասնակցելու նպատակով:

Կառավարիչների ակումբի նիստին ելույթ են ունենալու Նիդեռլանդների ազգային բանկի նախագահ Նոթ Կելլիսը, Բիրմինգեմի համալսարանի պրոֆեսոր Պիտեր Սիմոնը և Սլովենիայի բանկի նախագահ Կառավարիչ Միշյա Գասպարին: Նիստում մեկնակցելու են նաև անդամ երկրներում տնտեսական իրավիճակի և կենսոնական բանկերի գործունեությանը վերաբերող հարցեր:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«Նոյան քաղան» տղազրույցը աշխատանքի է հրավիրում բանկերի: Ամսական աշխատավարձը՝ 60000 դրամ: Մասնաձեռնի համար զանգահարել 56-59-65 հեռախոսահամարով, Մարի Պետրոսյանին:

Մրցույթի Հրավեր -152/07
ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակը հայտարարում է մրցույթ՝

ՄԱԿ-ի ԵՄԻԻ հեռախոսային համակարգի մասնակարգման և տեղադրման աշխատանքներ իրականացնելու համար: Ցանկացողները կարող են ձեռք բերել մրցույթին մասնակցելու անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերը, այցելելով ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակ՝ Պետրոս Աղայանի 14, դիմել Գրիգոր Ալինյանին՝ 56 60 73 թ. 126, ժամը 14:00-16:00:

2007-ի հոկտեմբերի 5-ին, ժամը 11:00-ին տեղի կունենան նախամրցութային հանդիպում մրցույթի մասնակցների հետ ՄԱԿ-ի գրասենյակի նիստերի դահլիճում:

Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ 2007, 15 հոկտեմբերի, ժամը 17:00:

ՄԱԶԾ Հայաստանյան գրասենյակը հայտարարում է մրցույթ՝ «Արարաթի մարզում բնական աղբյուրի ռիսկերի, խոցելիության ու տեղական հնարավորությունների ուսումնասիրություն» թեմայով: Ցանկացողները կարող են ստանալ մրցույթին մասնակցելու բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը, այցելելով ՄԱԶԾ-ի հայաստանյան գրասենյակ՝ Պետրոս Աղայանի 14 փ. ժամը 12:00-16:00: Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ 2007 թ հոկտեմբերի 19-ը: Դիմել Գագիկ Շահինյանին՝ 56 60 73 թ. 119

Մրցույթի Հրավեր - 151/07
ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակը հայտարարում է մրցույթ՝

«Տավուրի մարզի Լուսաձոր համայնքի ոռոգման համակարգի կառուցում» նախագծային աշխատանքներ իրականացնելու համար: Ցանկացողները կարող են ձեռք բերել մրցույթին մասնակցելու անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերը, այցելելով ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակ՝ Պետրոս Աղայանի 14, դիմել Գրիգոր Ալինյանին՝ 56 60 73 թ. 126, ժամը 14:00-16:00: Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ 2007, 8 հոկտեմբերի, ժամը 17:00:

Հոկտեմբերի 8-ին, ժամը 14-ին ՀՀ բնադաշտային նախարարությունը, «Գաթնա» ՍՊԸ, Սեֆանակահի ֆալանկային կազմակերպում են հասարակական լուսավորող մարզի Սեֆանակահի ֆալանկային փողոցում գեներալ ՍԳԼԵ կայանի բացման միջոցառումներ: Լախագծային փաստաթղթերի կարելի է ծանոթանալ Երևան, Կոմիտասի 29 հասցեում:

Հայաստանի ղեկավար ակադեմիական երգչախմբի կազմակերպության համար հարկավոր է «Ռեգույար» մարզային վառելիք:

Խնդրում են ռադիոյին կազմակերպություններին 10 օրվա ընթացքում զանգահարել 58-63-13, 58-22-04 հեռախոսահամարներով, կրելու համադաստիստան դայմանագիր:

www.azg.am